

VAJAT ERP

DOK HOLIDEJ

obračun u simaronu

BROJ 146

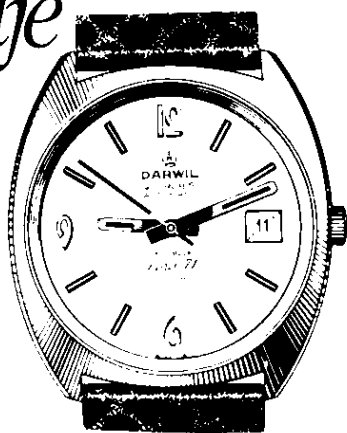
CENA 2 DINARA

ČITAOCE

srebrne zvezde ⁱ zlatnog kupidona

OČEKUJU NAGRADE !

*i vas očekuje
ručni
časovnik
DARVIL*

Vilijam Mark

**OBRAČUN
U SIMARONU**

Naslov originala:
William Mark:
Duel am Cimarron
Copyright 1971. by
Martin Kelter Verlag —
Universum Press

Sva prava pridržana

Bio je čovek malog rasta, mršavog lica boje pergament papira, tamnih prodornih očiju iza naočara za zlatnim okvirom i brkovima, koji su dosežali do kraja brade. Nosio je tamnoplavi šešir sa uskim obodom, čiji je gornji deo bio krut i u obliku lonca, belu košulju i tamnoplavu kravatu. Kaput mu je dopirao do ispod kolena. Hod mu je bio čudnovato ukrućen, lako povijen, dok je stopala neobično uvlačio unutra. Svojim hodom je na neki način podsećao na Indijanca. Zvao se Koltun; Hari Koltun. Bio je poreklom iz Fort Lukuta u južnoj Dakoti.

Stigao je u grad pre nekoliko minuta željeznicom. Stajao je sada na debelim, prašnjavim daskama perona i gledao u glavnu ulicu, koja se u tom času kupala u crvenozlatnoj svetlosti jutarnjeg sunca.

Taj Dodž Siti predstavljao je

buke, koji se preliva u šarenoj sebi sasvim drugojačije. Punog svetlosti, mnogo otmenijeg, nego što mu se sada činio. Bio je to prašnjavi grad stočara, kao i svaki drugi. I, tek pošto ga čovek malo bolje zagleda, može da primeti da je u kućama u Front stritu bila krčma pored krčme. Bilo je tu na sto pedeset jardi više saluna, nego što je čovek iz Dakote ikada video na jednom mestu.

Koltun dohvati svoj pleteni kofer i još jednom pogleda niz ulicu.

Odmah preko, druga kuća od ugla, imala je na svojoj fasadi velikim slovima crvene boje ispisano ime: Long breč salun, poznati bar na Zapadu, koji je bio nadaleko čuven. Koltun pređe ulicu i krenu ka njemu.

Kada je otvorio vrata, našao se u jednoj dugoj i velikoj prostori-ji, u kojoj je vladala polutama.

Šank se pružao od vrata, pa skoro do polovine prostorije.

Iza tog šanka stajao je visoki čovek, širokih ramena, u smaragdnozelenom prsluku, opšivenom crnim vezom, sa cvetnobelom košuljom i tamnozele-
nom somotskom kravatom. Imao je tamnosmeđe brkove i svetlo-
mrke živahne oči. Bio je to čovek koji na zapadu nije bio ništa manje poznat od njegovog bara: Čalk Beson.

Čovek iz Dakote priđe šanku, spusti svoj pleteni kofer i nasloni se levom rukom na ivicu šanka, dok je desnu nogu podigao na mesinganu pregaču, koja se nalazila na dnu šanka.

Saluner mu uputi jedan krat-
tak, ispitivački pogled. Pošto stranac ne reče ništa, osim što je nešto promrmljao kao pozdrav, Beson dohvati bocu sa viskijem.

Ali, Koltun zavrte glavom.

— Dajte mi jedan šeri.

Saluner klimnu glavom, done-
se bocu sa šerijem, uze jednu čašu i usu mu jednu trećinu.

Čovek iz Dakote pio je u malim gutljajima, pri čemu je sa pažnjom posmatrao inventar po krčmi.

— Miran grad, ovaj Dodž Siti — reče.

Beson pokaza glavom kroz prozor prema stanici i odgovori:

— Jeste li sada doputovali?

Čovek iz Dakote klimnu glavom.

— Da. Tu sam došao poslom. Dodž Siti sam sasvim drugojačije zamišljao. Međutim, u ovoj bednoj, prašniavoi zemlji, svi gradovi liče jedan na drugi.

— Sačekajte malo! Kada provedete tu nekoliko dana, mister...

— Zovem se Koltun, Hari Koltun.

— Dakle, kada provedete tu nekoliko dana, mister Koltun, viđete, da nijedan grad na zapadu nije ravan našem Dodž Siti-ju.

— Baš me zanima.

— Radi se uvek o tome zbog čega se čovek interesuje. Ukoliko vas, na primer, zanima gde možete da dobijete dobru kapljicu, onda ste tu kod Čalka Bensona u „Long brenču” uvek dobrodošli. Međutim, ukoliko više polažete na to gde biste se mogli da oprobate u pokeru, onda treba da idete preko kod „Alhambre” ili možda kod Miki Toreja. I Glavestonov kasino je takođe prvenstveno za kockare. Ali, ako vas zanimaju žene, tada je najbolje da odete do kuće Dženija Holmana ili kod madam Grin. Naravno, i ostali barovi imaju lepe devojkice, ali najbolja mesta sam vam pomenuo. A, ako vas zanimaju bilo kakva druga znamenita mesta u Dodž Siti-ju, onda su to: veliki koralni na kraju grada na istoku, zatim...

— Ne nalazi li se tu takođe i nekakav čuveni šerif? — pravio se Koltun nevešt.

Saluner mu uputi jedan brzi pogled.

— Svakako, i to baš najčuveniji, koga zapad uopšte poznaje, naime Vajat Erp. Kancelarija našeg maršala je odmah prekoputa. Ukoliko želite jednom da ga vidite, moraćete vrlo rano da ustane-

te. On je ujutru još od pola sedam u kancelariji.

Koltun sleže ramenima.

— Ali, sve u svemu, ovde se više ništa ne dešava. Vremena, koja su grad učinila poznatim, izgleda da su već odavno prošla.

— Ne bih to rekao — upade saluner, posmatrajući tri jahača, koji su dolazili preko iz ulice Bridž.

Odjednom su izvukli svoje revolvere iz futrola i otvorili uragansku vatru na maršalovu kancelariju.

Koltun uplašeno okrete glavu i pride lagano prozoru.

Preko na kancelariji bilo je razbijeno veliko mlečno staklo, kao i staklo na vratima.

Na zaprepašćenje čoveka iz Dakote, na vratima se pojavi tada jedan čovek visokog rasta. Sa svojim širokim ramenima, uskim bedrima i tamnomrkim licem, sa kojeg je gledao par plavih očiju, ostavljao je utisak, koji imponuje. Neustrašivo je pogledao prema trojici revolveraša, koji su prekinuli svoju uragansku vartru i ukočeno ga gledali.

— Je li to on? — prošaputa Koltun saluneru, koji je mirno stajao pored šanka.

— Da, to je on — odgovori Čalk Beson. — Kao poručeno, zar ne?

Da, bio je to Vajat Erp, koji je izašao iz kancelarije i stao na verandu. Raširenih nogu stajao je na poslednjoj stepenici, podbočen rukama, fiksirajući jahače tvrdim pogledom.

— Šta to treba da znači?

Njegov se metalni glas tako glasno čuo preko ulice, da je Koltun razumeo svaku reč.

Ova trojica bila su očigledno tako zaprepašćena ledenom maršalovom pojavom, da nisu mogli ni da progovore. Međutim, kada su vratili svoje revolvere u futrole i hteli da okrenu konje, kako bi pobegli, maršal ih iznenada zaustavi levom rukom, u kojoj je blistao veliki revolver sa produženom cevi.

— Trenutak, momci! Radi se samo o jednoj malenkosti. — Lagano side na ulicu i stade ispred njih. — Sjašite!

Trojica su i dalje sedela na svojim konjima.

Vajat pride prvom, odjednom ga dohvati za levu čizmu i jedinim trzajem smače ga s konja.

Druga dvojica izgleda da su bila manje raspoložena da na isti način siđu sa svojih konja, te sjahaše.

Onaj što je bio zbačen, podiže se i stade pored ostalih.

— Potrebno je da se objasne samo dve stvari — reče maršal, stavljajući mirno svoj revolver nazad u futrolu. — Prvo, naravno, stakla imaju da se plate i drugo, rado bih hteo da znam, šta je imao da znači taj vatromet?

Trojica mangupa su ćutala i ukočenim pogledom drsko posmatrali čoveka iz Misurija.

Vajat se podboči rukama o bedra.

— Ne napušta me osećaj, momci, da tu ne postoji druga mogućnost za vas trojicu, do da vas strpam u zatvor

Najmlađi od njih odjednom otvori usta i zakrešta:

— Ja neću u zatvor!

— Mogu da zamislim, mladiću. Onda govori konačno.

Mladić pogleda čoveka pored sebe, koji je bio nekoliko godina stariji od njega.

— Reci ti, Ted.

— Kako ja to mogu? Neka Bil kaže.

Ted pogleda Bila. Bil je bio zdepasti momak svojih dvadeset i šest ili dvadeset i sedam godina, tvrdih očiju i čoškaste glave. Nosio je, kao i druga dvojica, kaubojско odelo.

— Nismo znali da ste u gradu, maršale!

Čovek iz Misurija ih začuđeno pogleda.

— Ah, pa ste zbog toga mislili da možete da razbijate prozore na kancelariji?

— Ne... bila je... bila je opklada.

— Opklada?

— Da — javi se sada Ted. — Oven Hataji je rekao da mi ne smemo da se usudimo, da razbijemo prozore na kancelariji. Na to smo stavili dvadeset dolara. I, kao što vidite, sada smo ih dobili.

Maršalovo lice bilo je hladno i odbojno.

— Da biste dobili opkladu, vi, bivoli, jašite u grad i razbijate prozore, iza kojih se nalaze ljudi, koji o tome ni ne slute! U redu, dobili ste opkladu. Ali, radi toga sada ćete u zatvor. Napred!

Ted se tada odjednom naglo okrete i htjede da se baci na konja.

Međutim, nije računao na mo-

gućnost tako brzo reagovanja čoveka iz Misurija. Ovaj se odmah nađe iza njega, naglo ga povuče i tresnu prema stepeništu verande.

— Momci, ne bismo smeli da se ljutimo i da pravimo poteškoće. Ostajemo kod nedelju dana zatvora i plaćanja stakala. Ukoliko se neko dalje želi da ljuti, onda će biti i više čvoruga! Prema tome, napred!

Kauboji se predadoše, tromim koracima pored čoveka iz Misurija, gde ih zatim jedan od pomoćnika šerifa odvede u zatvor.

Hari Koltun se lagano okrete i vrati se do šanka.

— Pa, ipak nije tako dosadno u Dodž Sitiju? — upita Čalk Besson, sipajući i sebi jedan brendi.

— Ne. Izgleda da je ovde priлично vesela okolina.

— Da, svakako. Doduše, ne događa se svakoga dana nešto, ali, u osnovi nikada ne prestaje.

— Razumete li tu trojicu momaka? — upita Koltun, češući se čvornovatom kažiprstom između nosa i ugla ustiju, pri čemu mu je brada, neobrijana jedan dan, šuštalala.

— Ima uvek ljudi, koji misle da moraju da se bune protiv nečeg. Zatim ima ljudi, koji izazivaju svoju sudbinu.

— Ne mogu da shvatim — primeti Koltun. — Pa, svako može da vidi, da mirno i slobodno može da prođe pored maršala.

— Tako izgleda. Međutim, još uvek ima dosta mladića, koji misle da mogu da na njemu oprobavaju svoju hrabrost. Iako to izgleda idiotski, u stvari je tako.

— Neshvatljivo — primeti čovek iz Dakote. Potom izvadi novčić iz džepa na prsluku i spusti ga da padne uz zveket na šank.

— Do viđenja, mister. Možda ću opet da navratim.

— Biće mi drago, mister Koltun. Da li ste već našli sobu?

— E — da, da, hvala mnogo, saluneru.

Hari Koltun je lagao. Nije još imao sobu. Međutim, iz određenih razloga to nije hteo da kaže saluneru.

Lagano ode preko verande, pored radnje sa odelima, pređe na severnom kraju Bridž strit i zastade pred kućom na uglu, u kojoj je od pre nekoliko meseci bila Vels-Fargo kompanija.

Veliko transportno društvo nije moglo tek tako lako da kupi tako povoljno mesto u centru grada, pa ipak, nakon dugih pregovora sa upornom vlasnicom, uspelo je da dobije donji sprat.

Misis Lorna Cimbalist bila je žena od svojih pedeset i sedam godina i živela je već petnaest godina u gradu. Pripadala je jednim od onih srećnika, koji su posedovali imanje u severnom delu Front strita. Pošto se čitav poslovni život grada odvijao u ovoj ulici, to su placevi vremenom dobili neverovatnu vrednost.

Pošto su kuće u centru Front strita bile već davno podignute, to su poslovni ljudi podizali dalje na istočnom i zapadnom delu ulice, što je dovelo do toga, da je Front strit postala tako neobično dugačka, što inače nije bilo ni u kakvoj srazmeri sa veličinom grada. Na pomisao, da se zida na juž-

njoj strani ulice, očigledno da nije niko dolazio. To je, uostalom, bilo i otežano time što je željeznička pruga vodila tačno južnom stranom Front strita.

Već punih deset godina nalazila se tu na drugoj strani, na uglu Bridž strita, maršalova kancelarija i pored nje jedna pekara i mala kuća, u kojoj je živio stariji bračni par. A, malo dalje, iza stanične zgrade, nalazio se veliki magacin Santa Fea.

Koltun zastade ispred kuće, u kojoj se nalazio Vels-Fargo, posmatrajući njenu fasadu. Uđe u hodnik kuće i odmah se pope uz stepenice od drveta, koje se škripale pod njim.

Škripanje debelih dasaka na nodu čulo se gore. Otвориše se jedna vrata i na niima se pojavi punačka prilika jedne žene.

— Šta hoćete? — zabrunda dubokim muškim basom.

Koltun skide šešir i duboko se pokloni i žena, na svoje čuđenje, primeti da je nasuprot svom mršavom i staračkom licu, imao gustu crnu kosu.

— Ja sam Koltun, mađam. Potrebna mi je jedna soba.

— Ne izdajem sobe! — liuti tim glasom odgovori misis Cimbalist.

— Potrebna mi je samo za kratko vreme i platiću vam dobro.

— Žao mi je, više ne izdajem. Već sam polovinu svoje kuće predala Vels-Fargo i...

Koltun joj u međuvremenu priđe i Lorna Cimbalist ugleda kako je između njegovog kažiprsta i palca zablistalo zlatnih dvadeset dolara.

Srebrtoljubiva žena proguta pljuvačku.

— U redu, ukoliko zaista hoćete da platite jednu pristojnu cenu, moglo bi se eventualno o tome da razgovara. Imala bih još jednu slobodnu sobu.

— Gleda li ona na glavnu ulicu?

— Naravno. Ali, odmah da vam kažem da košta dvadeset dolara mesečno.

Koltun se lukavo nasmeši i pruži joj dvadeset dolara.

— Verovatno da neću ostati čitav mesec, međutim, to je sve vaše, misis Cimbalist.

— Znate kako se zovem?

Čovek naglo pocrvene. Međutim, žena u mračnom hodniku to nije mogla primetiti. Koltun se umalo nije odao. Ali, sada ponovo dođe k sebi.

— Rekao mi je jedan čovek, koga sam upitao na ulici — reče.

— I, on vam je rekao da ovde možete da dobijete sobu? — upita žena sumnjičavo.

— Ne, ali ja sam ga upitao da li bih u ovoj lepoj kući mogao da pronađem slobodnu sobu i on mi reče da bi moguće misis Cimbalist mogla da izda sobu za kratko vreme.

— Ljudi svašta pričaju! — progunda žena. Brzim pokretom spusti novac u džep od kecelje, što prouzrokovao jasan zveket, tako da je čovek iz Dakote čuo, da je u njemu bilo još novaca.

Punačka Lorna Cimbalist bila je zaista jedno „zanosno“ biće. Kada je zatim svom novom kirajdziji donela malo zakasneli doručak, tražila je da joj se ekstra plati, pot-

puno hladnokrvno, još četvrt dolara. Koltun je platio i to.

Potom ode u svoju sobu. Bila je velika i obložena plišem.

Koltun se odmori nekoliko časova, zatim se umi i obrija i brižljivo se obuče.

Bilo je nešto posle ručka, kada je otvorio prozor i bacio pogled na ulicu.

Ono što je već odozdo utvrdio, primetio je i sada još jednom sa velikim olakšanjem: kuća nije imala krov na verandi, tako da je bio slobodan pogled na istovarnu rampu stanice Vel-Farga. Ova okolnost bila je od izuzetnog značaja za čoveka iz Dakote.

*
* *

Bilo je tačno sedam sati kada je iz jedne sporedne ulice naišla jedna mala lagana zaprega sa arnjevima i skrenula u Front strit da bi se zaustavila ispred rampe stanice Vels-Fargo.

Jedan stariji čovek, zdepastog rasta, uskih grudi i opuštenih ramena siđe sa vozarevog sedišta i stade pred rampom.

Prošlo je samo nekoliko sekundi i iz kancelarije izađe jedan čovek sa limenom kutijom u ruci, koju pruži vozaču. Ovaj je dohvati i stavi pozadi na kola. Zatim zatvori ceradu sa kožnim kaiševima i pored rampe se pope na sedišta svojih kola. Umornim pokretom pozdravi poštanskog službenika mrzovoljno i ne gledajući ga, a zatim, cvoknuši jezikom, pokernu riđeg konja.

Kola se sa škripom pokrenuše,

klateći se Front stritom, da bi potom skrenula na kraju ulice u dvorište banke Dodž Sitija.

Bio je to uobičajeni put Laurensa Baskomsa, koji je svake večeri odnosio dnevni pazar iz obe poštanske stanice Vels-Farga.

U Dodž Sitiju bila je još jedna mala pošta, gore na severozapadnom delu grada, pored velike pošte u Front stritu. Služila je uglavnom za mnogobrojne male farme, kao i za nova naselja. Na taj način skraćivala je put tim ljudima, koji nisu morali da idu do Front strita, a takođe i olakšavala posao u glavnoj pošti u Front stritu starog stočarskog grada u kome je bilo tako mnogo kaubojja.

I, tako je svake večeri u isto vreme odnosio Lari Baskoms dnevni pazar u dve kasete sa novcem iz obe pošte, koji je bio vrlo različit. I, niko o svemu tome nije bio bolje obavešten, nego čovek, koji je jutarnjim vozom stigao u grad i kao Hari Koltun iznajmio sobu kod škrte Lorne Cimbalist.

Čovek iz Dakote nameravao je ništa manje, nego da izvrši prepad na transport kasete iz obe stanice Vels-Farga u Dodž Sitiju.

Prosto da čovek ne poveruje; tu usred grada, direktno pred očima strahopoštovanog maršala Erpa — jer velika kompanija Vels-Fargo imala je svoju glavnu kancelariju ukoso prekoputa od maršalove kancelarije. Od prozora maršalove kancelarije, koji su vrlo brzo popravljen, do rampe stanice Vels-Farga preko, bilo je najviše pedeset ili pedeset i pet jardi. Jedva da bi se bilo koji

bandit na zapadu usudio da izvede takvu akciju i to tako blizu, pred maršalovim očima!

Medutim, Hari Koltun je to čvrsto odlučio. Za to mu je u svakom slučaju bilo potrebno vreme na pripremu. Ne suviše, kako ne bi pao u oči u gradu, ali, ni sasvim malo, kako mu poduhvat ne bi, usled nedovoljnih mera predostrožnosti, bio eventualno ugrožen. Morao je tačno da utvrdi sve navike prenosioca novca prilikom transporta, morao je da posmatra, koliko se vremena poštanski službenik zadržava na stanici, morao je da sazna gde su kasete bile odnošene, kao i šta se dalje sa njima dešavalo. Najvažnije od svega bilo je da utvrdi da li je Baskoms razgovarao sa službenikom! Koltun je zatim morao da sazna, da li je nekada prilikom vožnje pušio i kako je prilazio kolima. Morao je da upozna Baskomsove pokrete, od momenta kada je preuzimao kasete i odnosio ih u kola. Takođe, kako se potom peo na vozarevo mesto i ukratko, sve šta je radio, kako bi bio u mogućnosti da to on sam isto tako tačno izvede.

Čovek iz Dakote, koji je dvadeset godina svog života proveo usred Čikaga odlučio se da izvrši jedan razbojnički napad, koji bi po svojoj jedinstvenosti, bio jedini takve vrste na zapadu.

Mora još i to da se kaže, da je nekadašnji materijalni knjigovođa u Fort Lukutu, bio samo izvršilac svega toga. Čovek po imenu Klej Alison izmislio je taj plan!

Čuvenom hazarderu iz Kolorda nije bilo stalo do novaca, koji

bi tom prilikom bio zaplenjen, već se radilo samo o tome, da na ovaj način nanese udarac svom krvnom neprijatelju, Vajatu Erpu. Pljačka je trebala da bude izvedena direktno pred maršalovim očima. To je trebalo da zaprepasti žitelje grada, pokrajine i čitave zemlje.

Plan je bio tipičan za opasnog avanturistu iz Simarona. Velikom umešnošću uspeo je melez, da pronađe čoveka iz Dakote, Koltuna, radi izvršenja tog poduhvata. Koltun je bio istog rasta, kao i Baskoms, imao je isto tako opuštena ramena i takođe crne oči. Bio je to jedan lupež, koji je više godina proveo radi pljačke po raznim zatvorima severnih država i tek do prve devet meseci bio na slobodi, posle dvoipogodišnjeg zatvora u Sijuks Falsu.

Kako ga je Klej Alison pronašao, ostaće zauvek tajna. Bilo je očigledno da je on za tu stvar svesno tražio nekog otpuštenog kažnjenika. Sa tim postupkom je otkrio svoj stil rada, koji je podsećao na velikog vođe bande Kasijusa Larkina, koji je sasvim slične trikove primenjivao.

Koltun je imao tačno četrnaest dana za svoju akciju. Ukoliko bi ostao duže u gradu, pao bi u oči. Međutim, dve nedelje je bilo uobičajeno vreme, koje je poslovnom čoveku bilo potrebno, kako bi obavio svoje zadatke.

Koltun je preko dana često napuštao svoju sobu, odlazio do jedne ili druge trgovine, kretao se poprečnim ulicama, povremeno iznajmljivao konja i jahao na okol

ne farme. Prema tome, nije ničim učinio nešto, što bi nekog navelo da u njega posumnja.

*
* *

Pošto je određeno vreme proteklo, bandit se uverio da je o svemu bio dobro obavešten. Upoznao je Baskomsove navike, kao i poštanskog službenika Timermana, tačno u dlaku, a takođe i put, kojim je Baskoms od banke išao kroz grad. Uvek kada je Baskoms izlazio iz dvorišta Dodž Siti banke, vozio je gore do Valnut strita, prolazio celom njenom dužinom do istoka prema zapadu i skretao potom poslednjih šesdeset jardi do male usamljene kuće, u kojoj se nalazila poslovnica stanice Vels-Farga. Tamo mu je predavao mladi službenik pošte Martin Okland prvu kasetu i Baskoms bi potom vozio dole ka Front stritu. Taj ga je put vodio pored više usamljenih kuća, da bi zatim istočnom ivicom prošao sa svojim kolima pored groblja ka glavnoj ulici i stigao na raskršću do prve avenije.

Jedva da je na dužini od četrdeset i pet jardi tog puta mogao da bude primećen iz tih kuća. Pored toga, mogli su i da ga slobodno primete iz učiteljeve kuće, kao i iz kukuće baštovana Feliksona, ukoliko bi neko u to vreme stajao na verandi i gledao na ulicu. Međutim, utvrdio je da se tamo, u tim večernjim časovima, retko ko zadržavao. Naravno, nije bilo isključeno da će se baš onoga dana, kada bude svoju nameru

sprovodio u delo, neko naći tamo i na taj način osujetiti prepad. Ali, najvećim delom puta kola su mogla tuda da prođu neopaženo.

Pa, ipak, taj deo puta bio je u gradu. Jer, dalje iza groblja bile su opet kuće, kao i iza poštanske stanice. Radilo se o jednom većem slobodnom polju i delom puta, koji je bio zaklonjen visokim žbunjem, tako da se one nisu mogle da primete. U svakom slučaju, postojala je mogućnost da se baš taj deo puta primeti. Naime, od strane groblja, ukoliko bi se stajalo na istočnom obronku uzvišenja na groblju, odakle žbunje nije zaklanjao pogled sa niza humki prema ulici. Međutim bio je to mali, rizik, da će se baš naći neki slučajni posmatrač.

Razbojnik Klej Alison ni u kom slučaju nije računao na sadržaj kasete sa novcem. Koltun je imao jedan deo da uzme za sebe, kao nagradu. Ostatak je podstrekač te pljačke hteo da pošalje maršalu — kako bi ga na taj način unizio!

Mnogo je o tome raspravljano, da li je ta manera Kleja Alisona ublažavala težinu razbojništva. U svakom slučaju je, međutim, prepad, kroz ono, što se u toku njegovog izvođenja dogodilo, predstavljao težak prekršaj. Jedan od najtežih, koji je bio uopšte moguć, pored krađe konja sa razbojničkim napadom.

*
* *

Osvanuo je dan, kada je Hari Koltun nameravao da svoj plan sprovede u delo.

Kao što je to često radio proteklih dana, zadržao se on iza ograde groblja na obronku i gledao prema severoistoku, ka raskrsnici, na kojoj je svakoga trenutka mogla da naiđe mala zaprega.

Ukoliko bi neko sada tu primećio čoveka iz Dakote, kako stoji iza žbunja, jedva da bi u njemu prepoznao samca udovice Cimbalist iz Front strita, jer Koltun nije više imao crne zulufe, a takođe je skinuo i naočare. Imao je na sebi sive pantalone i ispranoplavu košulju. Pored njega na zemlji ležao je zavežljaj sa rubljem — i dve kasete provirivale su iz žbunja.

U tom momentu preko se pojavio više kola u brznoj vožnji, skrenuvši na krivini ulice, odakle su pravo išla ka ivici groblja.

Banditu je svaki mišić bio zategnut do krajnjih granica. Koltun se beže nisko približio zemlji i očekivao.

Kloparanje kola moglo je sad da se bolje čuje. Bila su udaljena najviše još četrdeset koraka.

Koltun je u toku noći često premeravao razdaljinu do ulice. Iznosila je samo šest jardi. To će da preskoči u tri koraka, a naći će se pored kola.

Kada se tada beže brzo podigao uvis, baci još jedan. poslednji pogled radi provere prema jugu, ka raskrsnici i jedan nazad, prema delu puta, koji su kola već prevalila. Potom pogleda brzo i u obe bašte kuća, sa čijih verandi se moglo da vidi na ulicu.

U poslednjem deliću sekunde

primeti on jednu ženu preko na verandi učiteljeve kuće.

Koltun se smesta saže. Graške znoja mu se pojaviše na čelu. Ne dišući, pažljivo je ošuškiavao klopavanje kola.

Lari Baskoms beše prošao, krećući se svom cilju i ne sluteći da je radi jedne sitnice izbegao veliku opasnost.

Koltun opsova kroz zube i požuri da stavi staru masku na sebe, kao i da sive pantalone i košulju gurne u zavežljaj.

Prema tome, prvi pokušaj je propao.

Usudio se da tek prekosutra ponovo pokuša, jer nije hteo da dva puta uzastopno u to vreme, napušta kuću u Front stritu sa zavežljajem u ruci.

Neopaženo dođe ponovo na svoje mesto pored groblja. Skide zašlepljene zulufe, svuče belu košulju, preobuče se i nađe se ponovo u sivim pantalonama i ispranoplavoj košulji, dok je zavežljaj sa drugim odelom stavio pored sebe na zemlju.

Takođe su i obe kasete bile na svome mestu ispod grmlja.

Danas su kola došla nešto kasnije. To jest, bilo je to samo nekoliko minuta posle uobičajenog vremena.

U tom trenutku bandit oseti za sobom nekakav šum. Naglo okrete glavu. Na brežuljku groblja se pojavi jedan dečak sa nekoliko strukova poljskog cveća u ruci, kojeg je zatim stavio pored jednog krsta na grobu i brzo krenu nazad.

Na banditov bes, krenuo je istočnim obronkom, skačući izme-

đu reda humki i dolazio ka ogradi, iza koje je čučao čovek iz Dakote.

Nije bilo nikakve sumnje u to da će zlikovca dečak primetiti u sledećem trenutku.

U svakom momentu mogla su da naiđu kola. Međutim, to sada nije bilo važno, jer ih je on svakako opet morao da propusti da prođu. Ali, zar je mogao da rizikuje takode da dozvoli da ga dečak primeti? Zločinčevo lice postalo je sivò kao pepeo, dok je ukočenim pogledom posmatrao dečaka svojim skupljenim očima.

Mali Džozef Kordes gurnuo je svoje preplanule ruke u džepove dugih pantalona i trčkarao prema ogradi, ne sluteći ništa, sa namerom da preskoči, kako bi skratio put do kuće svojih roditelja. Po majčinom nalogu odneo je mali buket cveća na grob svog oca, koji je pre tri godine zaspao večnim snom, pošto ga je prilikom rada u Blekovoju štali za iznajmljivanje jedan konj pogodio smrtonosno u glavu.

Mali Džoe je stigao do ograde i spremno se da skoči i kada se nogama već našao na vrhu ograde, odjednom je ugledao čoveka pred sobom i od straha se skljkao iza ograde na kolena. Ali, tu ga pogodi smrtonosni udarac. Nekadašnji knjigovoda iz Fort Lukuta je u panici izvukao nož. Sa uzdahom „majko“, svali se dečak na ogradu i ukočeno pogleda svog ubicu široko otvorenim detinjim očima.

Ne bi se moglo reći da je to Koltun učinio sa predumišljajem. Bez daljnog ga je zahvatila pani-

ka, kada je izvukao nož. Međutim, to ne može da opravda njegovu strahovitu krivicu...

Tada se beše već čuo dolazak kola, koja su danas nešto brže stigla, verovatno radi zakašjenja, koje je vozar hteo da nadoknadi.

Koltun je nepomičnim pogledom netremice posmatrao lice mrtvog dečaka, koje je postalo žuto kao vosak. Sve bliže se čuo topot konja i klopavanje točkova od kola.

Ubica se naglo okrete i pogleda u pravcu kola. Skoro su mu se približila na sedam koraka.

Tada se pomeri sa svog mesta i sjuri na ulicu, izvuče revolver, uhvati konja za uzdu — i pogleda u bistre oči jednog mladog čoveka.

Od straha se bio sav oduzeo. Međutim, tada se trže i pomisli na mrtvog dečaka. Morao je sada da izvrši svoju nameru.

— Siđi sa kola! — zakrešta.

Sedamnaestogodišnji Kole Baskoms — nećak vozarev — drhteći siđe sa sedišta i stade pored kola, klekajući u kolenima.

Ubica mu pokaza revolverom prema grmlju.

— Brzo, tamo.

Kole pođe. Još nije ni došao do žbunja, kada ga pogodi udarac drškom revolvera po glavi, tako da se teško ošamućen sruši na zemlju.

Koltun se osvrnu na sve strane. Potom zaveza onesvešćenom ruke i noge, skide mu veliki sivi, mekani šešir sa glave i stavi ga sebi na glavu. Potom stavi obe svoje kasete na kola.

Šta sada? Pozadi stojala je ka-

seta iz male stanice Vels-Farga. Međutim, dobio je nalog da odnese obe kasete!

Ali, zar se nije situacija potpuno izmenila? Na kolima nije bio Lari Baskoms, nego neko drugi. Prema tome, Koltun nije bio u mogućnosti da upotrebi niti Baskomsov šešir, kao ni maramu i kaput. Da li da rizikuje i da vozi u Front strit?

Međutim, ukoliko bi sada pobegao sa kolima, primetili bi da ga nema najkasnije za četvrt sata. A potom bi odmah počela potera, koja bi inače u drugim slučajevima otpočela tek kasnije.

Koltun je tačno znao, da je Baskoms kola najpre odvezio u dvorište banke i potom obe kasete predavao na šalteru, gde one, kako je to bandit saznao takođe, ni u kom slučaju nisu bile odmah otvarane.

Mada put do dvorište banke verovatno ni iz daleka nije bio tako opasan, kao što je to bilo odnošenje sa stanice Vels-Farga, ipak je bio skopčan sa velikim opasnostima, jer ga je i tu neko mogao da prepozna.

Pa ipak, bandit se odlučio da izaбере taj put, pun opasnosti, koji mu je davao nekoliko časova prednosti. Bila je to samo jedna šansa, ali, ipak, u svakom slučaju, šansa.

Koltun navuče vozarev šešir duboko na lice, sede na vozarevo sedište, dohvati dizgine i produži vožnju.

Kada je skrenuo u Front strit, tamo je vladala živost, kao i uvek u tim večernjim časovima. Svuda su stojala kola pored kuća,

konji ispred krčmi privezani za pješčage, dok su verande bile pune ljudi.

Bandit doveze kola tačno onako ispred rampe, kao što je činio i pravi vozar iz večeri u več. Potom siđe sa sedišta, ode sa druge strane kola i otvori kraj cerade na uglu, istim pokretima, kao što je to Baskoms radio.

Službenik stanice se pojavi na rampi sa teškom kasetom. Baci jedan kratak pogled na vozara, koji mu je bio okrenuo leđa i otvorio ceradu, potom po običaju pogleda niz ulicu i primeti nekoliko pijanih kauboja, koji su se pored pekareve kuće, kraj maršalove kancelarije, nešto prepirali.

Za Hari Koltuna tada nastupi pakleni trenutak. On se okrete i priđe svojim krivim nogama do rampe, ne dižući glavu. Zatim dohvati kasetu, koju mu poštanski službenik pruži, dohvati je za obe ručke i tajno uvežbavanim pokretom se obrnu, kako bi se odneo do kola.

— Danas si loše raspoložen, Lari? — doviknu Timerman za njim.

On je zaista smatrao da je to Lari Baskoms! Varka je, dakle, uspela.

Bandit nešto promrmlja u bradu, gurnu kasetu ispod cerade u kola i povuče istim pokretima kaiševe, da bi je zatvorio, kako je to već danima posmatrao, kako Baskoms radi.

Sada je naišao drugi opasan trenutak: Koltun je, naime, trebalo da prođe pored kola, u koja je službenik pošte tačno gledao.

Međutim, zlikovac to više nije smeo da rizikuje.

On ode sa druge strane kola, pope se na sedišto, umorno podiže levu ruku, kako je to gledao Baskom da radi i cvoknuvši jezikom podiže dizgine.

Timerman pogleda za njim vrteći glavom.

— Momak je svakim danom sve mrzovoljniji.

Potom se okrete i vrati se nazad u kancelariju.

Zločinac je bio mokar od znoja, kada je prošao pored Long Brenč saluna i maršalove kancelarije.

Neka teška kola sa šest crnjeva i crnom kojom su dolazila iz pravca magacina Santa Fea njemu u susret, zastadoše baš u tome trenutku na željezničkim šinama i zaprečiše mu svojim četvoro-ropregom prolaz.

Zlikovcu kao da je usijano olovo poteklo venama. I tada, kada se usudio da baci pogled u stranu, udesno, mislio je da mu se vrela krv u venama zaustavila: na vratima se beše pojavio jedan čovek sa zvezdom na grudima.

Koltun, koji je smesta okrenuo glavu, nije shvatio da to nije bio Vajat Erp. Bio je ubeđen da ga je u tom trenutku maršal primećio.

Ubicu u tim sekundama obuzeše paklene muke.

Konačno je teška zaprega prošla i bandit je mogao da pokrene ritak konja. Na miru je prošao ulicom i stigao do svoje kuće.

Jedan Crnac, koji je baš iznosio jednu gomilu praznih vreća za novac iz šalterskih prostorija u

skladište, klimnu mu glavom i brzo ode dalje.

U zadnjem delu dvorišta dvojica su popravljala pocepanu ceradu na kolima.

Koltun je osetio da je riđi konj poznavao sam svoj put. Stao je tačno ispred kapka, kroz koji su svake večeri proturane obe kasete.

Nogama, koje su drhtale, zlikovac siđe sa kola, otvori pozadi oba kaiša na ceradi i uze jednu od dve kasete, koju sam odnese. Zatim baci na lampu i gurnu je prema klapni, koja se odmah otvori.

Četrdeset i dvogodišnji bankarski službenik Džimi O'Hara dohvati kasetu i jednim pokretom je uvuče unutra.

Odmah potom doturena mu je druga kasete.

Teškim koracima bandit dođe oko kola, pope se na vozarevo sedište, dohvati dizgine i potera kola preko dvorišta.

Dvojica, koji su radila oko cerade, i ne pogledaše ga. Mladi crni momak nije bio više tu.

Koltun krenu ka zadnjim vratima u dvorištu, koja su stajala otvorena, prođe kroz njih i dođe u susedno dvorište, u kojem su bili smeštani kola i konj. Bandit siđe sa kola, povede konja kroz dugo dvorište, osvrnu se na sve strane i kada nije video nikog, otvori zadnja vrata, koja su vodila u jednu uzanu ulicu. Tamo neprimećen izvede kola napolje.

Da mu je sve to pošlo bez ikakve teškoće za rukom, kasnije nije hteo niko da shvati.

A samom njemu bilo je to neshvatljivo.

Čalk Beson je u trenutku, kada je bandit prolazio Front strinom, stajao na svojim vratima. Međutim, nije ni slutio da je to bio čovek, koji je pre četrnaest dana došao u grad i razgovarao sa njim.

Takođe i zamenik šerifa Džoni Andermat nije ništa posumnjao.

Možda bi maršalu nešto palo u oči, ali Vajat Erp je u to vreme bio van grada; neko ga je pozvao na Valkerov ranč, gde je u toku popodneva izbio požar.

Mada i to zvučalo sasvim neverovatno — čoveku je uspelo da pobegne sa kolima iz grada. Došao je do Severne ulice, koja je paralelno sa Obalskom ulicom vođila na zapad, vozeći punom brzinom prema zapadu.

*
* *

Mister Abrahams, drugi blagajnik, po pravilu je otvarao obe poštanske kasete koje je Koltun sa toliko muke izneo napolje tek oko devet časova. Međutim, te večeri bilo je deset ili deset i četvrt kada je Abrahams pristupio tom poslu.

U to vreme nije bilo radnog vremena po današnjim pojmovima. Ljudi su radili od ranog jutra, do kasno u noć. Isto tako i stari blagajnik Abrahams. Oko pola devet primetio je O'Hara kada je izašao iz prostorije sa šalterima i kada je sada gurnuo ključ u vrata od skladišta, u kome su se nalazile obe kasete, u prostoriji sa šalterima sedela su

još tri službenika za svojim pisanim stolovima.

Uzdahnuvši po navici, Abrahams se približi kasetama, potraži mali ključ i gurnu ga u katanac prve kasete.

Nije odgovarao.

Stari pokuša još jedanput.

Opet ništa!

Tada se pojavi jedna bora između njegovih sedih obrva sve gore do golog čela.

On skupi oči, kako bi bolje video, ali ustanovi da je držao u ruci pravi ključ. Potom se naže nad katanacem i zavrte glavom.

— Nebesa! Da li je to ipak pogrešan ključ?

Ne, nije bio pogrešan ključ, nego pogrešan katanac.

On podiže kasetu i okrenu katanac prema svetlu. Tu nije mogao da uđe ključ! Šta se dogodilo? Sumnja u njemu počeo da raste.

Uhvati obe teške kasete i povuče ih za sobom preko u prostoriju sa šalterima.

— Mister Godard! — doviknu jednom od službenika. — Zovite gazdu!

Godard, mladi čovek uskih ramena, u košulji sa rukavima i crnim navlakama preko rukava, klimnu glavom preko naočara i sitnim koracima ode odmah prema hrastovim vratima bankareve kancelarije.

Nekoliko minuta kasnije pojavi se korpulentni vlasnik banke i krenu namrštenog čela ka Abrahamu.

— Šta je bilo?

— Ključ neće da uđe u bravu, mister Pit.

Pit uze sam ključ i pokuša i on.

— Nije valjda? Nisu li kasete možda zamenjene?

— Ne, ser, imao sam ove dve. Pored toga, imamo preko stare kasete, koje se, međutim, već godinama ne koriste.

Bankar naglo preblede. Pokaza rukom Abrahamu da krene za njim u jednu sporednu prostoriju.

— Kada je O'Hara otišao? — prošaputa mu tamo.

— Oko pola devet, ser.

— Da li vam je nešto na njemu palo u oči?

— Ne, ništa.

— Da li je imao nešto kod sebe?

— Svoju tašnu.

— Svoju tašnu...?

Obe kasete su smesta silom otvorene. U njima je izgledalo kao da zveckaju novac ali su bili pronađeni samo komadi kamenja, koji su bili umotani u stare krpe i mnogo zardalih komada metala.

Bankar je ukočeno posmatrao lice svog starog saradnika.

— Mi smo pokraćeni, Abrahame!

— Da, mister Pit.

— Gde stanuje O'Hara?

— Na kraju grada kod korala.

— U lepom kraju živi čovek, moram da kažem! — reče gazda ljutito, ali neopravdano.

Bilo je potrebno sat i po dok nisu pronašli pomoćnog radnika O'Haru. Kada ga je pomoćnik maršala Bili Tilgman konačno pronašao u jednoj krčmi u Čester stritu, bilo je nešto pre dvanaest sati.

O'Hara je doveden u zatvor.

Tilgman, koji se vrati nazad u kancelariju, upita bankara:

— Hoćete li, molim, sada da kažete, šta je čovek učinio, mister Pit?

— To je još tajna, mister Tilgman.

— Žao mi je, ali morate mi reći, zbog čega sam morao da uhapsim O'Hara, inače neću moći da ga zadržim u zatvoru.

— Pokrađeni smo.

— U banci?

— Da, naravno.

I on sada obavesti pomoćnika šerifa o dvema lažnim kasetama.

Tilgman se dlanom udari po čelu.

— Prokletstvo i to mi kažete tek sada? Možda O'Hara nema ništa sa krađom? Koliko sam ja upoznat, kasete je Lari Baskoms dovezio i iznosio napolje.

— To je tačno. Ali mister Baskoms je izvan svake sumnje.

— To je moguće. Međutim, moram prvo sa njim da razgovaram.

— Možete da radite šta hoćete, mister Tilgman — progunda bankar, okrete se i teškim koracima izađe napolje.

Tačno u tome trenutku skrenu maršal sa svojim dugonogim ričanom iza ugla ulice mostova i ispred kancelarije sjaši iz sedla.

— Tilgman mu doviknu:

— Banka je pokrađena! Obe kasete sa poštanske stanice su ispražnjene!

Maršal odmah upita:

— Gde je Baskoms?

Bankar zastade.

— Već sam rekao, maršale, da je Baskoms van svake sumnje.

Pored toga, juče se nije dobro osećao, pa je verovatno danas njegov nećak umesto njega vozio. To se već češće događalo.

Vajat se odmah ponovo pope u sedlo, pojuri preko ulice i siđe ispred stanice Vel-Farga.

Stari Timerman još uvek je bio zauzet nekim važnim poslom. Kada je čuo kucanje, izađe na vrata.

— Maršal...?

— Vi ste vaše kasete sa novcem večeras uredno predali, mister Timerman?

— Moje... kasete? — promuca upravnik pošte. — Pa, naravno! Da se nije nešto dogodilo?

— Da li vam je nešto palo u oči? Da li je bilo nešto drugačije, nego inače? — raspitivao se maršal.

— Prokletstvo — promuca čovek — Baskoms mi je večeras bio nešto neobičan. Moram da kažem, da je on uvek malo čudan, ali...

Vajat, koji se beše već popeo u sedlo, odjednom naglo okrete glavu.

— Baskoms? Vi mislite na starog svakako? Da li je on bio tu?

— Naravno.

Vajat okrete svog konja i odjuri.

Sedam minuta kasnije stajao je pred kućnim vratima vozara poštanskih kola Laurensa Baskomsa.

Jedna žena srednjih godina mu otvori vrata.

— Da li je mister Baskoms kod kuće?

— Gore je u svom krevetu.

— Da li ste sigurni u to, ma-dam?

— Ali, mister Erp...

— Mogu li za trenutak da razgovaram sa njim?

— Ukoliko mora. Naravno, molim vas, popnite se gore uz stepenice. Prva vrata sa desne strane, maršale — reče žena poluglasno za njim.

Vajat pokuca na vrata.

— Da! — začu se bunovan glas iznutra.

On otvori vrata i ugleda, pri slaboj svetlosti male kerozinske lampe, vozača poštanskih kola u krevetu.

Čovek iz Misurija upitno pogleda u lice Baskomsa.

— Kako vam je, Lari?

— Moglo bi biti i bolje, maršale — reče Baskoms nesigurnim glasom, pošto se u tim časovima, naravno, nije nadao poseti predstavnika zakona.

— Jeste li danas odneli obe kasete?

Vozač poštanskih kola odjednom se uspravi u krevetu.

— Šta sam radio?

— Pitao sam da li ste i danas, kao i svakog dana, odneli obe kasete sa poštanske stanice.

— Ne, ovde ležim još od sinoć u postelji nisam ustajao.

— Mister Baskoms, upravnik pošte Timerman je izjavio da ste od njega oko sedam sati primili sa rampe kasete.

Baskoms odjednom preblede još više, nego što je to već i inače bio.

— Da li se... nešto... dogodilo? — promuća.

— Recite mi samo, da li ste vi bili tamo ili ne.

— Ali, ne! Pitajte, molim vas,

moju ženu. U to vreme sedela je ovde gore sa mojom svastikom pored kreveta i nešto se žalila, umesto da je pustila mene da se tužim. Tereza! — viknu Baskoms kreštavim glasom. — Tereza, dođi odmah gore!

— Nije potrebno — reče maršal. — Verujem vam, Lari.

— Ne, ne, Tereza, dođi, reci maršalu, gde si bila između pet i osam sati!

Žena, koja je spolja na vratima pažljivo prisluškivala, uđe odmah unutra i brzo reče:

— Tu gore, naravno. Moja sestra Ana bila je takođe tu.

— Sa svoja dva dečaka, reci slobodno. Svojom drekom probili su mi glavu!

Vajat se izvini i izađe iz kuće.

Kada je došao do male stanice na kraju grada, na severozapadu, primeti Tilgmanovog konja pred verandom.

Pomoćnik maršala je baš ispitivao službenika, koji je vodio stanicu. Radi toga morao je da ga digne iz kreveta.

— Zaista nemam pojma, mister Erp — obrati se službenik drhtavim glasom maršalu. — Vozio je Baskomsov nećak. To je već češće puta radio. I niko nije imao ništa protiv toga.

— Nije. Slažem sa tim. Vi ste mu, dakle, predali kasete?

— Da, još sam sa njim malo i porazgovarao. I, odjednom je primetio da je bilo kasnije nego obično.

— Mnogo kasnije?

— To ne bih mogao da kažem. Možda deset ili petnaest minuta. U svakom slučaju, nije bio tako

tačan, kao što je to njegov stric uvek bio, te se radi toga žurio.

Majka mladog vozača Kolea Baskomsa smrtno se prepala, kada su je probudili usred noći. Kada je prepoznala maršala, zadrhta celim telom.

— Za ime božje, mister Erp, da li se nešto dogodilo sa Kolom?

— Gde je vaš sin, madam?

— On je ...

Naglo prekide i saže glavu.

Utom se pojavi njen muž iza nje. Bio je u noćnoj košulji i na glavi je imao kapu za spavanje.

— Reci mu, mama, možeš slobodno da mu kažeš. Od pre nekog vremena naš dečak se vuče sa jednom devojkom dole iz sirotinjskih baraka na obali reke.

— I, posle rada se ne vraća kući?

— Da, u banci radi samo tri puta nedeljno, a u međuvremenu radi na pilani. Ponekad dođe uveče kući tek oko jedanaest. Još nikada do sada nije došao u jedan.

— Da li ste znali da je danas zamenjivao vašeg brata na poštanskim kolima, mister Baskoms?

— Da, naravno, moja snaha bila je sinoć baš radi toga i rekla mi je da Lari ne može na posao.

— Kako se zove Koleova devojka?

— To je mala Suzan Krips.

— Krips? — upita maršal. — Da nije kćer Džeka Kripsa? — Stari Baskoms klimnu glavom i procedi tiho kroz zube:

— Da, kćer pijanice! Međutim, mislim da Suzan nije kriva za to što joj je otac bedna ispičutura i što još uvek žive tamo dole.

— Naravno, mister Baskoms.

Pogledaću, hoću li moći da pro-nađem vašeg sina.

— Da li se negde nešto dogodilo?

— Ništa se ne brinite. Biće sve u redu.

Žena zajeca.

— Znala sam da će njegovo po-znanstvo sa Kripsovima doneti neku bedu na vrat, Džoe — požali se ona svom mužu.

Džek Krips je bio čovek četr-deset godina, međutim zbog alkohola lice mu je tako bilo izbrazdano, da je ličio na šezdesetogodišnjaka.

Vajat nije ni morao da ga diže iza sna, jer on uopšte i nije bio kod kuće. Međutim, njegova žena i kćer bili su u baraci.

Maršal se obrati devojci, koja je još nešto šila u kuhinji njihovog siromašnog stana.

— Da li ste danas videli Kolea Baskomsa, mis Krips?

Devojka zavrte glavom i zaplaka.

— Pustite cmizdru! — opomenuo ga majka. — Momak je danas ostavio na cedilu. Znala sam odavno da će tako da bude. U gradu nas svi ljudi preziru. I to ne bez osnova.

— Možda je nije uopšte namer-no ostavio na cedilu, misis Krips. On je, naime, nestao bez traga.

Devojka se odmah diže i stade uplakanih očiju ispred čoveka iz Misurija.

— To sam odmah znala, mister Erp, kada nije došao. Kole nije onakav, kakvog ga moji roditelji zamišljaju!

Odmah zatim maršal ode

dvorište banke. Primetio je da još uvek gori svetlo u Pitovoj kancelariji.

Bankar i Abrahams se nisu još uvek mogli da smire zbog pljačke, diskutujući međusobno, kada maršal naiđe.

— Mogu li da vidim kola, sa kojima su prevožene kasete?

— Šta možete da vidite na njima, mister Erp?

— Gde su?

— Mora da se nalaze pozadi ispod nastrešnice za kola u susedom dvorištu.

Abrahams ode sa maršalom, dok je Pit ostao i dalje za svojim stolom, podbočen rukama za glavu.

Drugi blagajnik odvede Vajata u dvorište i pokaza mu jedna mala kola koja su stajala pored dvoje velikih ispod nastrešnice.

— Ta tu, da, mislim, to su.

Maršal pretraži kola, ali nije mogao ništa naročito na njima da primeti.

O'Hara su doveli iz zatvora u kancelariju. Maršal je stao sasvim uz njega i pogleda ga u oči.

— Mister O'Hara, molim vas ispričajte mi, kako se odigralo predavanje kaseta večeras.

Škotlandanin podiže ruke i promuća:

— Ne mogu ništa da kažem, mister Erp. Bilo je kao i svake večeri. On je stojao napred pored vratanaca...

— Ko je stajao pored vratanaca?

— Pa, mladić. Računao sam sa tim, da danas vozi mladi Baskoms...

— Da li ste ga videli, mister O'Hara?

— Naravno...

— Razmislite dobro!

— Ali, ipak... On naglo prekinde i ukočeno pogleda maršala.

— Mister Erp, vi me poznajete već čitav niz godina. Ne mislite valjda da sam ja novac ukrao!

— Ne radi se o tome, šta ja mislim, O'Hara, nego samo o onome što je istina. Dakle, vi ste dobro videli mladog vozača poštanskih kola?

Pomoćni bankarski službenik tada ćuteći zavrte glavom.

— Govorite, O'Hara — opomenu ga maršal. — Radi se o vašoj slobodi.

— Ja vas ne razumem, mister Erp.

— Razumete me vi dobro. Hoću da znam da li ste videli Kolea Baskomsa.

— Ne, nisam ga video. Da, znam da je moja dužnost bila, da se sagnem dole do vratanaca i da ga pogledam. Međutim, video sam njegove ruke i njegovu košulju. Nisam mislio da treba da ga još i bliže zagledam.

— Razmislite! Kakvu je košulju imao na sebi?

— U redu... Odjednom se ukoči. — Nije mogao da bude mladić. Sada znam tačno! Bio je lično Lari. Imao je na sebi svoju staru plavu košulju i svoje sive pantalone. Naravno, bila je to njegova mršava prilika malog rasta i takođe sam video i njegove krive noge. Sada znam tačno, to uopšte nije bio mladić! Međutim, nije mi odmah palo u oči. Nisam uopšte

na to mislio, da bi nešto upadljivo moglo da bude.

Vajat Erp posla pomoćnog bankarskog službenika O'Haru svojoj kući.

•
•

Bili Tilgman je već tri puta jahao putem od poslovnice Vels Fargo stanice do Front strita.

Čovek iz Misurija ga u svitanje zore zateče opet napolje pred malom stanicom. Bili je gledao niz ulicu, koja je tu bila vrlo neravna i tek na ulazu u nastanjeni deo poprečne ulice bila je nešto bolja.

— Đavo će ga znati, gde se momak nalazi. Kao da je iščezao. Jer, on niti je uzeo konja, niti nešto drugo.

— To se može još saznati, da li nije uzeo konja — upade maršal. — Ukoliko je, naime, uopšte pobegao.

Vajat pogleda preko prema groblju, koje se u magli dana, koji se rađao, mračno uzdizalo prema nebu.

Čovek iz Misurija se pope u sedlo.

Tilgman pogleda za njim.

— Kada ćemo, šefe?

Vajat pokaza rukom prema groblju.

— Šta misliš, Bile, da je krenuo tim putem?

— Hm, ne mislim da je pošao tamo. Razgovarao sam sa Oklandom. Rekao mi je da je on odmah odavde morao da krene u grad kolima.

Ali, i pored toga mogao je na

raskršću, da skrene prema groblju

— Radi čega bi to radio? To je zaobilazno.

— Tu se vrlo malo zaobilazi, ali put je bolji. Lari Baskoms nije više tako mlad i možda su ga ove džombe nervirale, pa je radi toga krenuo putem preko groblja. Nećak, koji je češće išao sa njim, verovatno je vozio istim putem, kao i on.

Bili Tilgman sleže ramenima i duboko uzdahnu. U svakom slučaju je znao, da je maršal često nalazio tragove, gde u stvari niko ne bi ni slutio.

— Vratite se nazad u kancelariju, Bile!

Vajat obode svog riđeg konja i kasom krenu prema sporednom putu.

Mada je od nestanka Kolea Baskomsa proteklo devet sati, maršala još nije napustila nada da će mu ući u trag.

Bilo je sigurno da su Kolea videli kod poslovnice Vels-Farga. Tamo je lično primio kasete. Dole u gradu se nije pojavio. Upravnik pošte je izjavio da je to morao da bude Laurens Baskoms; a, pošto stari vozač to nije mogao da bude, onda je to bio čovek, koji je bio vrlo sličan Lariju Baskomsmu.

Čovek iz Misurija je sebi stalno govorio da je Kole bio u poslovnici, ali da nije stigao dole do Front strita. Prema tome, mora da je na ovom delu puta nestao.

Šta, ako je od nekoga bio napadnut? Naime, od čoveka, koji je zatim u Front stritu umesto Baskomsa preuzeo kasete?

Međutim, protiv toga je govorila činjenica, da je taj drugi predao kola dole u bančinom dvorištu.

Čovek iz Misurija razmišljao je o tome, da bi morao još jednom da ode do Pita, kako bi temeljnije pregledao kola — a, takođe i konja. Dok je razmišljao o tome, put ga dovede u blizinu ograde od žbunja na groblju. Čovek iz Misurija tu i nesvesno zaustavi svog konja..

U stvari bio je to samo jedan jedini otisak kopite, koji ga je naveo na to. I to, doduše, otisak kopite duboko u pesku, malo oburvan, koji je ukazivao da je naglo kočeno.

Vajat kliznu iz sedla i taman je hteo da se nagne nad tragom kopite, kada ga nekakav šum naterao da se naglo uspravi i da dohvati revolver.

Tamo! Opet je dopreo do njegovih ušiju nečiji glas. Mora da je dolazio preko iza žbunja.

Maršal se lagano okrete prema zvuku — i tada ga ugleda da leži pred njim na zemlji.

Bio je to Kole Baskoms. Bio je vrlo vezan za ruke i noge, a pored toga, drugim konopcem pričvršćen za jedan snažan koren od grmlja, tako da nije mogao da se pomeri sa mesta, niti da se pokrene.

Kada je Vajat hteo da se nagne nad njim, na svoj užas primeti kako, jedva pet koraka od ograde groblja, viri jedna dečija ruka iz trave.

On skoči preko vezanog čoveka i ugleda mrtvo dete kako leži

pred njim. Krv počeo, kao čekićem, da mu udara u slepoočnice.

Poznavao je površno dečaka i češće ga je video dole u Frontstritu kako se igra.

Polako se okrenu ka Baskom-su. Oslobodi ga njegovih veza. Stenjući se uspravi mladi vozač poštanskih kola i uhvati se za glavu.

— Grom i pakao, psu ću da uvrnem šiju! Kunem vam se, maršale! Sreća, da ste me konačno pronašli. Mišlim, da niste bili u gradu, nikada me ne bi pronašli, jer...

Naglo prekide. Takođe je i on sada video dečaka.

— Nebesa! Šta je to tu?

— Mrtav dečak. — Maršal je gledao pravo u oči vozača poštanskih kola. — Zar niste znali da on tu leži?

— Ne! Za ime božje, maršale, ne! Nisam ga video.

— Ispričajte šta se dogodilo.

— Odjednom se beše našao jedan čovek ispred mojih kola.

— Odakle je došao?

— Odavde iz grmlja. Skočio je na put sa revolverom u ruci. Učinilo mi se da je za trenutak bio zbunjen. Verovatno jer nije očekivao mene. Međutim, zatim mi je naredio da krenem napred. Krenuo sam i dobio udarac u glavu. Čvorugu možete i sada da napi-pate. Mogu da vam kažem, da kada sam se probudio iz nesvesti, verovao sam da sve đavole u svojoj paklenoj kovačnici čujem kako se deru.

— A zatim?

— Šta zatim? Ležao sam tu ve-

zan, sa zapuštenim ustima, na zemlji i preklinjao gospoda boga da se momak ne vrati nazad.

— A da tu leži dete, niste primetili?

— Ne, nisam mogao glavu uopšte da okrenem na tu stranu. Pored toga, siroti dečak bio je tako miran...

Uhvatiše dečaka i odnesoše ga do ivice puta. Vajat izvuče svoje čebe ispod sedla, raširi ga preko dečaka i odjaha nazad u grad. Poslao je Tilgmana i Kid Keja sa jednim kolima po njega.

Ono što ga je čudilo, bila je činjenica, da majka dečakova nije došla do njegove kancelarije, kako bi javila da se dečak nije vratio kući.

Međutim i to se vrlo brzo razjasni. Misis Kordes je, naime, verovala da je mali Džozef otišao kod tetke na Moroovu farmu, gde je povremeno ostajao i noću, ukoliko sledećeg dana nije imao škole.

Kada se Bili Tilgman nešto pre šest sati pojavi pred njenim vratima i prenese joj tužnu vest, žena pade u nesvest.

Vajat Erp je odmah, pošto je stigao u grad, otišao u bančino dvorište. Stari čovek, koji je već tri godine bio noćni čuvar, mrzovoljno priđe i otvori vrata.

— Ah, to ste vi, maršale! Da li ste još uvek na nogama, ili ste tek ustali?

— Da li bih mogao još jednom da pogledam kola? — reče čovek iz Misurija, ne odgovarajući na pitanje noćnog čuvara.

— Naravno. Vi sigurno mislite

na mala kola, kojima je Baskoms transportovao kasete?

— Tačno.

Vajat pregleda temeljno kola i potom upita:

— Gde se nalazi konj?

— Preko u štalama. Sa njima nemam ničeg zajedničkog. Oba konjušara spavaju gore na mansardi. Treba li da ih probudim?

— Ne, ali vi sigurno poznajete životinju. Možete li da mi je pokazete?

— Naravno, to je riđi konj, jedna još sasvim dobra životinja. Mister Pit kupuje samo dobre konje, jer je on mišljenja da konji moraju da budu dobri, ukoliko treba uvek da budu spremni.

Oni otvoriše vrata od štale i stari se začuđeno osvrnu na sve strane.

— Hej, pa gde je riđan?

Riđi konj je nestao. I kada je čovek iz Misurija tada probudio oba konjušara, ispostavilo se da i Baskomsova kola nisu bila u dvorištu takođe. Kola, koja su pokazali maršalu, bila su nešto veća, ali i pored toga, jedva da su se razlikovala od Baskomsovih.

Tajanstveni razbojnik i ubica je, prema tome, sa kolima i plenom pobegao i na taj način pokrao poštu za tri stotine i dvanaest dolara i devedeset četiri centa.

I za sobom ostavio ubijenog dečaka.

*
* *

Čovek iz Misurija, koji je bio poznat po tome da je imao prilično sažaljivo srce za ljude, koji su

se spotakli u životu i došli u sukob sa zakonom, mrzeo je iz dna duše jednu vrstu zločinaca: zločince siledžije.

A, ubistvo dece, bio je jedan od najgnusnijih zločina siledžijstva, koji je uopšte postojao.

Kuda se sakrio zlikovac pljačkaš?

Do sada je imao prednost od skoro deset časova. Pošto je riđi konj, koga je uzeo sa sobom, bio jedna dobra životinja, nije bilo isključeno da je za tih deset sati prevalio veliki deo puta. Najverovatnije da je on usput ostavio kola sa praznim kasetama i da je nastavio da beži na konju. To mu nije bilo teško, jer se u svakim kolima nalazilo i jedno sedlo u slučaju potrebe, koga je bandit, naravno, iskoristio.

Kada se užarena lopta sunca pojavila na istoku i svoju plamenu svetlost rasula po glavnoj ulici grada na Arkanzasu, stajao je čovek iz Misurija u dvorištu stаницe Vels-Farga na uglu Bridž strita i razgovarao sa upravnikom pošte.

— Razmislite ipak, Timermane. Mora da vam je nešto ostalo u sećanju. To nije bio Baskoms!

— Ali, ja sam mislio da je to bio on.

— U redu, ali razmislite. Šta je imao na sebi? Poznato nam je da je uzeo sa sobom Koleč šesir. Ali, drugo? Kakve je imao čizme? Da li ste mu videli ruke? Niste li, ipak, možda videli deo njegovog lica?

— Ne, ne! Razmišljao sam čitave noći, mister Erp, ali uzalud.

Kunem vam se, da ne mogu da se setim. Mislio sam da je Baskoms. A, nisam imao i takođe ni najmanjeg osnova, da u to sumnjam.

— Tačno, ali uprkos svega, razmislite još malo. Kakav mu je bio prsluk ili jakna?

— Nije imao jaknu. To je, uostalom, bilo čudno. Moram sada da kažem da mi je nešto palo u oči, jer je, naime, Lari uvek imao jaknu na sebi. Čovek je, doduše, imao istu onakvu košulju, kakvu je Lari često nosio, ali nije imao jaknu na sebi.

— Razmislite još malo. Baskoms je imao krive noge. Da li ste videli noge tom čoveku? Da li je imao isti hod, kao i Baskoms? Mislim, da li je imao neku vrstu hoda Indijanaca, koji su noge povijali malo unutra.

— Tačno. Čovek je hodao isto tako. Imao je noge u obliku slova „O”. I sada bih se kladio u hiljadu dolara, da je to bio Baskoms jer...

— To nije bio on, upravniče — prekide ga maršal naglo. — Sada je mnogo važnije da se setite da li vam je nešto na tom čoveku palo u oči, što bi nam pomoglo, da mu uđemo u trag.

U toku razgovora, izašli su iz dvorišta i sada su stajali na glavnoj ulici. Vajat, bez neke naročite namere baci pogled prema kućama preko i primeti da je jedan prozor otvoren. Znao je da misis Cimbalist nije podnosila nimalo svežeg vazduha. Zatvarala se i leti i zimi u svom stanu, ne dozvoljavajući da prodre ni

dašak vazduha. Ukoliko bi je neko, iz bilo kojeg razloga, morao da poseti, zapahnuo bi ga direktno ustajali zadah vazduha u njenim prostorijama. A sada je tako rano jutru, još pre ustajanja, jedna od njenih prozora bio otvoren?

— Ima li posetu? — upita maršal, kao uzgred.

— Da, to jest, to je samac, jedan stranac, stanuje od pre dve nedelje tu.

— Kako izgleda?

— Ah, jedan ma... Nećete valjda da osumnjičite mister Koltuna, maršale? To je jedan čestiti, mali čovek. Nekoliko puta sam sa njim razgovarao. Zgodan momak, mislim, da je negde sa severa.

— Kako izgleda? — ponovi maršal svoje pitanje.

— U redu, on je mali...

— Kao Baskoms — upade maršal.

Upravnik pošte nastavi:

— Mali je i ramena su mu opuštena...

— Kao Baskoms!

Upravnik apatično sleže ramenima.

— Nosi uredno dobro odelo i kalifornijski šešir. I...

— Kakve ima noge?

— Mal su mu povijene — reče upravnik pošte, smešeći se — To nije tako redak slučaj.

— Kao i Baskoms!

Stari se tada ispravi naglo i uhvati se za grlo.

— Prokletstvo, da! On je uopšte fatalno sličan sa Larijem Baskomsom, tek sada sam se toga setio! Ali, mister Erp, ne mislite

valjda ozbiljno, da bi jedan tako ozbiljan i ljubazan stariji gospodin, kao što je mister Koltun...

Čovek iz Misurija nije više čuo šta je on pričao o ozbiljnom, starijem ljubaznom gospodinu. Krenuo je već preko dvorišta i na zadnja vrata došao na gornji sprat kuće.

Lorna Cimbalist se pojavi, sa kapom za spavanje na glavi i dugačkom spavačicom, glasno grdeći, na vratima.

— Ko se to usuđuje da me u ovo vreme za spavanje uznemirava! To je nečuvena drskost. A, čekajte samo.

Vrata se naglo otvoriše. Zapanjeno pogleda maršala.

— Mister Erp, vi? To, ipak, ne može da bude istina!

— Izvinite, misis Cimbalist. Imam samo jedno pitanje.

— Jedno pitanje? Sada u ovo doba? Ali, mister Erp, lepo vas molim...

— Da li je mister Koltun u svojoj sobi?

— Mister Koltun? Naravno. On bi hteo još da spava, a sada će da se probudi. To mu na to izlazi.

— U kojoj je sobi? — upita maršal brzo.

— Tamo preko, u mojoj staroj dnevnoj sobi.

Ne pitajući je ništa više, Vajat prođe pored nje, kratko pokuca na vrata, otvori ih i ugleda da je soba bila prazna.

— On nije tu, misis Cimbalist.

— Nije tu? — Žena se progura pored njega. — Ali, tamo mu se nalazi kofer.

Vajat ga otvori i vide da je prazan.

— Pačica je odletela, madam.

— Šta to treba da znači? Kako to govorite o mister Koltunu! Molila bih, ipak, da govorite o mom domaćem gostu drugačijim tonom, mister Erp. Na kraju, tiče se mog ugleda...

— Pustimo sada to naklapanje

— prekide je maršal oštro. — Na polju ispred groblja je ubijeno jedno dete. Ubica je proketo sličan vašem poštovanom domaćem gostu!

Žena proguta knedlu, pomeri se dva koraka unazad i pridrža se u hodniku o zid.

— Ne! — prostenja, pipajući potraži jednu fotelju i sa treskom se svali u nju.

— Otkada on stanuje kod vas? — raspitivao se maršal.

— Od pre četrnaest dana.

— Da li znate odakle je došao?

— Ne, ne znam tačno. Mislim da je rekao, da je poreklom iz Dakote. Govorio je naglaskom, kao ljudi sa severa.

— Da li ga je neko posetio ovde u sobi?

— Ne, nikada, ukoliko mislite na dame.

— Ne mislim na dame. Mislio sam uopšte na posetioce.

— Ne, gospoda nisu tu nikada dolazila — reče žena i dodirnu oznojjano čelo vrhom maramice.

— Molim vas, opišite mi čoveka tačno. Kako je izgledao?

— Bio je prilično niskog rasta, mogla bih reći, još manji od mene. Bio je vrlo mršav, imao je uska ramena, a bio je vrlo brižljivo

odeven, taj mister Koltun, to moram da kažem. Mislim da je bio džentlmen. U svakom slučaju sam ga smatrala do danas takvim. I još uvek sam ubeđenja, da je on jedan džentlmen!

— Da li je džentlmen, to ćemo da vidimo. Trenutno me zanima samo kako izgleda. Kakvo je odelo nosio?

— Tamnoplavi kalifornijski šešir i uredno crno odelo. Obično je nosio prsluk i mašnu, kao što je to običaj boljih ljudi.

Lorna Cimbalist više i nije mogla da kaže maršalu.

Kada je Vajat izašao na ulicu, ugleda Bili Tilgmana, kako mu ide u susret.

— Da li ste našli kakav trag? — upita pomoćnik.

Maršal klimnu glavom.

— Moguće, ali nije sigurno. Tu gore u kući živeo je izvesni Hari Koltun, koji je juče nestao i koji je u izvesnom smislu sličan Lariju Baskomsmu.

Odjednom maršal se seti da je čoveka ipak jednom već video.

— Čekajte, Bil, ukoliko je to momak sa dugačkim zulufima, koji uopšte nisu odgovarali njegovom licu, onda sam ga već jednom video. Ukoliko se ne varam, navraćao je češće kod Čalka Bersona

Krčmar, koji je do dva sata noću stajao iza svog šanka, bio je, naravno, još u najdubljem snu, kada ga je čovek iz Misurija probudio.

— Ah, to ste vi, Vajate. Uđite unutra! Ne želite valjda sada nešto da popijete?

— Naravno da ne. Radi se o nečem drugom, Čalk. Tražim jednog čoveka, koji je nekoliko puta bio u vašem salunu.

Dao mu je tačan opis čoveka koga je tražio.

Besno klimnu glavom.

— Naravno, to je Koltun. Poznajem ga. Bio je ovde četiri ili pet puta, imate pravo. Mislim da je tu poslovno. Da li mu se nešto dogodilo?

— Sumnjam u njega da je ubio jedno dete i opljačkao obe kasete kompanije Vels-Farga.

— Pa, to je nemoguće! Taj mali čestiti momak da je ubio dete? Za ime božje! To bi bilo strašno. Onda čovek više nikome ne može da veruje.

Vajat sleže ramenima i izađe iz krčme.

Sada je, dakle, znao kako je izgledao čovek koga je tražio. A to je već mnogo značilo.

Kuda je mogao da krene tajanstveni Hari Koltun? Mogao je da krene iz grada ka jugu, preko mosta na Arkanzasu, ali, isto tako i u bilo kom drugom pravcu.

Vajat ode do kancelarije. Sakupio je sve pomoćnike oko sebe. Trenutno je bilo sedam ljudi na koje je mogao u svakom slučaju da se osloni.

— Slušajte, ljudi. Moramo da pronađemo trag ubici. On je napustio grad skoro pre dvanaest sati. Na taj način je u značajnoj prednosti. Međutim, sumnjam da je nastavio da beži kolima, što znači da je morao negde da ostavi kola. A to nam mora pomoći u traganju.

— Prema tome, moramo da pronađemo kola — dodade Bili Tilgman, koji je stojao pored maršala.

— Tačno! Kola moraju da budu pronađena. Oni, koji još od vas nisu bili u dvorištu banke, mogu da kod dva konjušara vide mala kola. Ona izgledaju skoro isto tako, kao i ona koja tražimo. Sa leve strane cerade nalaze se kaiševi na otvoru, kroz koji su unosili kasete.

— Zatim im još jednom dade tačan opis osumnjičenog.

Petoro ljudi iz maršalove kancelarije krenuše na put, dok su dvojica ostali u gradu.

Još u toku prepodneva je čovek iz Misurija, koji je krenuo oštro prema zapadu, razgovarao u malom gradu Simaronu sa jednim kovačem, koji mu je rekao da je jedna takva kola primetio dole pored vode.

— Ali, ona se nalaze tu već nekoliko dana, mister Erp.

Vajat produži do šerifove kancelarije, gde je od pre nekoliko godina mladi Ed Masterson nosio šerifovu zvezdu. On odmah pođe maršalu u susret.

— Helo, mister Erp, da li se nešto dogodilo?

Vajat ga ukratko obavesti o svesmu i saopšti mu da je baš razgovarao sa kovačem.

— Oh, razgovarali ste sa predenim Fabianom? To je jedno lopovsko pseto. Kada njemu pružite ruku, morate potom da prebrojite i utvrdite, da li su vam svi prsti na broju.

— Vi mislite...?

Vajat se odmah pope u sedlo

i vrati se nazad do kovačeve radionice.

— Mister Fabian!

Kovač se okrenu. Tamno rume-
nilo mu pređe preko lica.

— Maločas sam vas pitao za ko-
la.

Kovač proguta pljuvačku.

— U redu, ipak ću vam reći is-
tinu. Kola sam jutros slučajno na-
šao i izneo ih ovamo. Pa, sada,
ako se neko javi, dobiće ih nazad.
Nalaze se preko u dvorištu.

Maršal bi najradije starom opa-
lio jedan šamar.

On ode u dvorište i ugleda kola
gde stoje. Bez sumnje, bile su to
kočije sa kojima je Laurens Bas-
koms čitav niz godina odvezio no-
vac sa pošte.

Ubica je, prema tome pobjegao
na zapad!

Kid Kej, koji je dole odjahao
obalom Arkanzasa ka zapadu, baš
dođe glavnom ulicom nazad, kada
je Vajat Erp sa Edom Master-
sonom stajao ispred ulaza u ko-
vačnicu.

— Odjaši odmah nazad u grad,
Kid, i dovedi ljude. Mislim, da
sam pronašao kola. Reci Bilu da
će „radnju” verovatno jedno vre-
me morati sam da vodi.

— U redu šefe. Možete se na nas
osloniti, kao i uvek!

Kid pruži Vajatu ruku i polete
prema istoku.

Kada se maršal rastade od Eda
Mastersona i kovača još jednom
zapreti rukom, a zatim pope u sed-
lo, ugleda jednog jahača, kako sa
istoka juri, dižući za sobom oblak
prašine.

Čovek je bio na jednom belom

konju i približavao se ogromnom
brzinom.

Ed zviznu lagano kroz zube i
reče:

— Nebesa, to je konj! Pretpo-
stavljam, da se momku prokleta
žuri.

Kada je jahač došao bliže, mla-
dom šerifu se učini kao da će
mu nestati dah, jer je video da
čovek gore u sedlu — nije bio
muškarac, već žena!

Zanosno lepa žena, svetlih oči-
ju, tamne gūste, kovrdžave kose i
plemenito oblikovanog lica. Na
glavi je imala crni ravan šešir,
suknju od fino skrojene tanke ko-
že i svetlocrvenu košulju. Crni šal
joj je jednim krajem visio preko
levog ramena. Od brzog jahanja
njeno i onako preplanulo lice, po-
stalo je još tamnije.

Čovek iz Misurija pogleda je bez
reči.

Neposredno pred njim zaustavi
ona svog konja i skoči iz sedla.

Na iznenađenje Eda Masterso-
na, kao i kovača, okrete se od
maršala i dohvati ponovo za jabu-
ku od sedla.

— Maršal je vrlo ućtiv čovek,
zar ne, šerife? — reče žena Edu
Mastersonu.

On se zbunjeno dohvati za šešir
i klimnu glavom.

— Da, to jest, ne, ne razu-
mem... Ko ste vi, mis?

— To je En Ajrin Keli — reče
tada maršal. — Sopstvenica veli-
kog ranča i vrlo mnogo dolara,
Ede. Još nije udata.

Žena mu uputi jedan besan po-
gled.

— Možda vas zanima, maršale
radi čega sam tako brzo došla za
vama.

— Nećete shvatiti, mis Keli, ali ne interesira me.

— Šteta, onda ću da odjašim nazad i ono, što sam htela da vam kažem, da zadržim za sebe.

— Možda je tako i najbolje — odgovori on oštro i dohvati dizgine.

Tada se i žena pope u sedlo jednim elegantnim skokom i okrete konja. Podižući dizgine, reče, okrenuvši se Edu Mastersonu:

— Čula sam o razbojničkom ubistvu i takođe, da se traži trgovac, koji je stanovao prekoputa stanice Vels-Farga. Slučajno sam ga jedanput srela u maloj stanici, kada je slao jedno pismo. To me se doduše nije ticalo, ali sam pročitala adresu. To je jedno ime, koje bi najverovatnije interesovalo maršala. Međutim, kao što vidite šerife, to ga ne zanima. Do viđenja, šerife!

Ona odkasa na svojoj rasnoj beloj kobili.

Vajat okrete svog konja i izmeni kratak pogled sa Mastersonom.

— Neka ga nosi đavo! — progundā, okrenu dizgine i polete za njom.

Tek tamo, gde više nije bilo kuća, sustiže belu kobilu.

— Sačekajte jedan trenutak, mis Keli.

Žena u brzom galopu okrete glavu, podiže podsmešljivo levu obrvu prema lepom čelu i uputi mu jedan pogled pun prezira, a zatim opet nastavi da gleda napred.

Vajat tada potera svog konja i preseče kobili put, tako da je jahačica bila prinuđena da zaustavi.

Ženine grudi se podigoše i spus-

tiše od uzbuđenja. U očima joj blesnu srdžba.

— Šta vam pada napamet, maršale! Kako ste mogli da me tako izložite opasnosti? Za dlaku sam izbegla da ne padnem.

— Da se ne nasmejem? Naučili ste sasvim druge stvari. Jahačica, kao vi, ne može da padne od običnog zaustavljanja. Pored toga, hteo sam da se izvinim.

— Fućkam na vaše izvinjenje. Oslobodite mi put!

— Samo trenutak, mis Keli. Maločas ste na nešto ukazali...

— Molila sam vas da me ostavite na miru, mister Erp.

Vajat procedi kroz stisnute zube:

— Žao mi je, mis Keli, ja...

— Pustite me da produžim sa jahanjem.

— Ne budite ipak tako detinjasiti. Poznato vam je da se radi o jednom zločincu. I, ako vi možete da doprinesete, da se stvar razjasni, onda je to jednostavno vaša prokleta dužnost...

Osetio je, da je preterao u svom tonu i to mu je i jasno pokazivalo ljutito i crveno ženino lice.

— Žao mi je, En, ne znam, radi čega sam se tako poneo, ali, eto, desilo se. Moram da vas zamolim za izvinjenje.

— Morate? Naravno, morate! Drugačije nije i moguće da učini veliki Vajat Erp.

Vajat dovede svog konja bliže jahačici.

— Pustite to sada konačno, mis Keli. Vidite ipak, da nužda zakon menja.

— Uopšte ne, Vajate Erpe. Ukoliko vi, naime, znate, šta ja znam, onda ne morate da se žurite. To

znači da znate svoj put i da ćete čoveka lako da prestignete.

— Onda mi recite, šta vi znate.

Rančerka tada zabaci glavu i nasmeja se, pri čemu otkri svoje, kao biser, ravnomerno izrasle i kao sneg bele zube.

— I ne pomišljam na to, maršale.

Posle toga dohvati dizgine i u laganom kasu krenu.

Vajat pogleda za njom, ne odlučivši se šta bi trebalo sada da učini. Imao je osećaj da bi mu ona zaista mogla nešto važno da saopšti i da je preterao u svom ponašanju. Međutim, sa druge strane, ipak je bila njena dužnost da mu saopšti ono što zna.

U besu polete za njom, ponovo je zaustavi i reče osornim tonom:

— Mis Keli, upozoravam vas na to da možete biti kažnjeni, ukoliko mi nešto prećutate, što bi pomoglo da me dovede do otkrića tog teškog zločina.

— Terate me da se smejem — odgovori ona podrugljivo. — Ko može da dokaže da ja nešto znam, što bi bilo u vezi sa zločinom?

— Maločas ste to sami rekli.

— Rekla sam to samo onako — odgovori ona ljutito.

Vajat je pogleda u oči — i tom pogledu lepa mlada žena ipak nije mogla da odoli. Pogleda u svoje tanke tamnopute ruke, kojima je tako čvrsto stegla dizgine, tako da su joj se i kosti belo ocrtavale.

Opet je morao da se seti časova, kada je po prvi put sreo na kraju pokrajine Kočiz, kada je tražio Doka Holideja. Tada se držala prema njemu neprijateljski i više nego gordo, kako bi mu stavila do znanja da je ona velika i

imućna gospodarica ogromne zemlje i mnogo hiljada goveda. Potom se njena gordost naglo okrenu i ona reče maršalu neskriveno da joj se dopada.

Međutim, njena sopstvena gordost je odvratila od nje čoveka iz Misurija. Bio je već zaboravio, kada se ona jednoga dana pojavi u Dodž Sitiju, gde je, pre svega, imala dobar izgovor: gradonačelnik u gradu na Arkanzasu bio je brat njenog oca. Do tog momenta Vajat to nije znao i za vreme njenog boravka u gradu osećao se vrlo nelagodno.

Sa jedne strane je verovao da je ona samo radi njega došla, dok je sa druge strane imao osećaj, da je htela da ga ponizi, zbog toga što je jednom već odbio.

Brilijantna spoljašnost žene nije promakla i ostavila je utisak na čoveka kakav je bio Vajat Erp. Bila je bez sumnje najlepša i izrazito najkompletnija žena, koju je ikada sreo. Ona je tako odgovarala idealnom tipu žene, kojeg je on zamišljao, da je morao da uloži mnogo truda da se to ne primeti. Međutim, nije mogao da zaboravi, kako se prilikom prvog susreta grubo poneo prema njoj. Bila je to neko vrsta povređene gordosti i bolesne sujete, što je učinilo da ona okrene leđa maršalu. Međutim, duboko u sebi je osećao, da je za jednom ovakvom ženom, kao što je to bila En Ajrin Keli, čeznuo; da bi ona verovatno bolje nego bilo koja druga žena, mogla da ispuni prazninu u njegovom životu.

Ali, izgleda da je zasenjujuće lepa žena bila rođena pod nesrećnom zvezdom. Čovek, kome je

poklonila svoju ljubav i za koga bi sve žrtvovala, kao da je bio iz nekog drugog sveta. I, uvek kada bi ga srela, taj susret je bio pod nesrećnim okolnostima. Kada je prvi put srela maršala, Dok Holidaj je bio teško bolestan. Pri njihovom drugom susretu, maršal je bio sprečen od strane jedne bande zločinaca. I, kada se i po treći put pojavila u maršalovom životu, u tom istom času pojavio se razbojnik Klej Alison u Dodž Sitijul.

Opet je pošla maršalu u susret. I, opet se nadvila tamna senka nad tim susretom.

Stajali su nemo jedan pored drugog. Svako od njih dvoje pokušavao je, da dokuči šta drugi misli.

Šta je nju nagnalo da sazna u kancelariji da je maršal krenuo prema zapadu? I kako je tek brzo morala da jaši, kako bi, ne baš tako malu daljinu od četrdeset i osam milja, tako brzo prevalila. Maršal nije poznavao nijednu drugu ženu, koja bi bila u stanju da podnese tako naporno jahanje.

Nemo je posmatrao njenu tamnu kosu, čiji su gusti sjajni uvojci oblikovali njeno lice.

Odjednom se istopi ženina gordost, kao ostatak snega pod zracima pustinjskog sunca. Sagnute glave i uzdržanim glasom reče: — Zao mi je Vajate. Nisam htela da vas uvredim. — I dok je podigla glavu, kako bi pored njega bacila pogled prema reci, nastavi: — Pismo je bilo upućeno Kleju Alisonu.

Čovek iz Misurija je verovao da ne čuje dobro.

— Kome — ? — otrže mu se.

— Mister Kleju Alisonu u La

Punti na Blu Simaronu, Las Animas pokrajina, Kolorado.

Maršal je gledao, ne shvatajući.

— To ipak ne može da bude istina!

U njenim očima bilo je čest nešto, kao podsmeh, kada mu je odgovorila:

— Da li možete da mi verujete, to prepuštam vašem poznavanju ljudi, maršale.

Potom podiže dizgine i odjaha.

Ali, samo dvadeset jardi. Zatim se vrati, stade odmah pored njega i dok su joj oči blistale, na zaprepašćenje maršalovo, reče mu glasno:

— Ja vas volim, Vajate. Uvek ću vas voleti, pa i kada budete verovali da morate da me mrzite.

Povuče i okrete konja na zadnje noge i odjuri.

Bilo je to suviše, što se natovarilo na čoveka iz Misurija. Međutim, pokušao je da zaboravi zadnje ženine reči i da misli samo na ono što mu je rekla da je čovek iz Dakote napisao na koverti u poslovnici stanice Vels-Farga.

Da li je to bilo beznačajno? Nije li Hari Koltun poznanik Kleja Alisona? Da je bio sa njim u vezi? Da, možda — misao je bila čudovišna — da je od njega dobio nalog da izvrši taj zločin?

Kakva slučajnost da je En Keli stojala iza Koltuna i mogla da pročita adresu!

Zbog čega mu nije to ranije rekla? Objašnjenje je bilo prilično lako. Pošto se on prema njoj odnosio uvek tako odbojno, morala je sa tim da računa, da brzo dođe do njega i da ga obavesti.

I pored toga: nije li mogao, na kraju, svako da piše Kleju Ali-

sonu? On, na kraju, nije bio zločinac, za kim je bila raspisana poternica.

Ali sada, pošto je bilo poznato da je Hari Koltun bio osumnjičen radi razbojničkog ubistva, žena nije propustila vreme, kako bi maršalu prenela vest. On joj je to dovoljno teško omogućio...

Vajat pogleda za njom, ali ugleda samo u daljini oblak prašine, koji se dizao za brzim galopom njenog konja.

•
• •

Klej Alison!

Pomisao na njega nije dala čoveku iz Misurija mira. Ne krije li se taj pakleni čovek iza strahovitog zločina?

Bilo je teško, da se to zamisli. Mada je Klej Alison bio na sve sposoban, jer je njegova mržnja prema maršalu bila bezgranična. Možda zbog toga što mu još niko nije bio tako odlučno za petama, kao maršal. Buntovni čovek iz Kolorada nije mogao da zaboravi sređivanje računa sa maršalom.

Što je maršal duže o tome razmišljao, utoliko mu se činila sve više realnija mogućnost da je opasni poluindijanac stajao iza tog zločina. To je čak i bilo tipično za njega, jer nasuprot velikom vođi bande Ajku Klantonu, sa kojim je često pogrešno upoređivan, Klej Alison je davao prednost borbi u senci. On nije bio čist borac, koji bi se tukao u otvorenoj borbi — čovek protiv čoveka. Voleo je skrivenu, podmuklu igru u kojoj bi, da se tako kaže, protivnik bio pogođen kuglom,

koju nije mogao da vidi da dolazi.

Indijanska krv je kod Alisona tekla u negativnom smislu i činila od njega biće, koje se šunja i koje je podmuklo. Doduše, nasledio je gordost svojih crvenih predaka, ali takođe i njihovo lukavstvo. Klej Alison bio je bez sumnje najopasniji čovek koga je maršal ikada upoznao.

Sa Ajkom Klantonom imao je zajedničkog u pogledu gordosti, upornosti, istrajnosti, kao i mudrosti. U svojoj lukavosti, podsećao je pre na vođu maskiranih ljudi Kasa Larkina, koga je u svakom slučaju — to će se još pokazati — daleko nadmašivao. Alison je imao u sebi isto tako nešto od tvrdoglavosti ogromnog rančera-razbojnika Frederika Astora, koji takođe nije mogao da se pokori nijednom zakonu i koji je uvek bio u pravu. Međutim, sedokosi gorostas iz Garfield Kountyja, stari Astor, bio je samo bleđa senka Kleja Alisona.

Do tog trenutka Vajat nije znao gde bi mogao da traži Kleja. Ukazivanje En Keli je, prema tome, bilo sada vrlo vredno. On okrete konja i krenu jugozapadno u pravcu prerije.

Preko, kroz pokrajinu Grej, jahao je kroz oblast Haskel i stigao pred veče u mali grad Hikok. Odatle se držao Overlandovog puta i jahao je preko Ulisa do granice pokrajine Stanton. Odlučio je da prenoći u Big Bou.

Overlandov put vodio je pola milje severnije od grada, ali se jedan krak odvajao dole ka kućama.

Big Bou mogao je da ima dva-

deset i pet ili najviše trideset kuća, sa nekoliko ambara, štala, dogradnji i korala.

Pošto je već prilično bilo kasno, maršal je hteo da nađe prvi bolji smeštaj.

Glavna ulica bila je prilično mrtva, ali iz jedne krčme još uvek je prodirala svetlost.

Maršal sjaši sa konja i uđe u salun.

Bila je to velika niska prostoriya, iz koje ga zapahnu ogroman oblak duvanskog dima.

Iza šanka sedela je naslonjena umorna starija žena, koja je sa svojim pokretom redala pasijans.

Samo jedan jedini gost sedeo je još za jednim stolom i ukočeno mutnim pogledom gledao u svoju praznu čašu.

Vajat priđe šanku i upita, pošto je kratko pozdravio:

— Da li mi možete reći, gde bih još mogao da nađem sobu za ovu noć, madam?

Salunerica klimnu glavom:

— Da, to vam mogu reći. Nigde, ukoliko ne dobijete od mene jednu sobu. — Posle tih reči isceri se glupavo i pokaza svoja dva kutnjaka, koji su još jedini preostali, od njenog nekadašnjeg zubnog blaga. — Hoćete li da pogledate sobu?

— O! rajt — reče maršal, pođe za njom kroz hodnik i preko nekih dasaka, koje su škripale, ode na gornji sprat. Ona gurnu jedna vrata od sobe i otvori ih, a Vajat upali šibicu.

Slaba svetlost pade u jednu sobicu sa kosim zidom, u kojoj je u nuždi mogao da provede jednu noć.

— U redu, madam. A, cena?

— Jedan dolar.

— Vrlo visoka cena — reče maršal. — Onda ću radije da pogledam na drugom mestu.

— Glupost — progundala stara. — Dajte sedamdeset i pet centi.

— Žao mi je, madam, to je još uvek mnogo. Daću vam pola dolara.

— Vi ste jedna cicija — progundala žena, ali ipak uze novac i jednim brzim pokretom ga spusti u džep od svoje kecelje. Potom ga ostavi i izgubi se.

Tek sada Vajat primeti da krevet nije bio navučen, već samo prekriven sa jednim ćebetom.

On siđe dole i potraži ženu uzaludno. Potom uhvati konja, odvede ga u dvorište, gde mu u susret, izađe jedan Crnac, koji mu obeća, da će se pobrinuti za njega.

Posle iskustva sa vlasnicom kuće, maršal sačeka da vidi kako će to da bude, kako bi konj dobio uredno hranu i vodu i da bude odveden u jedan čist boks.

Potom se čovek iz Misurija vrati nazad u krčmu, gde je stara u istom položaju, kao maločas, sedela iza šanka i ukočeno gledala u svoj pasijans.

— Žao mi je, madam, što moram još jednom da vas uznemiravam, ali na mom krevetu nema uopšte čaršava.

— Može biti — odgovori žena, ne prekidajući svoju igru.

— Za pola dolara mogu da zahtevam posteljinu!

Žena klimnu glavom.

— Da, to možete.

— O! rajt, onda pogledajte, da mi date dva čaršava.

— Nemam više nijedan

— Onda mi vratite pola dolara.

— I ne pomišljam na to.

Vajat zatrese glavom, ne znajući šta na to da kaže. Tada mu mahnu usamljeni čovek, koji je preko još uvek sedeo za svojim stolom.

Vajat do tada nije na njega obratio pažnju. Bio je to čovek od svojih pedeset i pet godina, upalog lica, čija je donja polovina bila prekrivena gustom, crvenosmeđom bradom. Nos mu je bio špicast i prilično dugačak, dok su mu oči stajale blizu jedno drugom. Deo lica, koje je moglo da se primeti ispod tužno klempavog mekanog šešira, bilo je prekriveno bezbrojnim borama. Šešir mora da je pre deset godina bio sive boje. Sada je imao jednu neodređenu boju. Čovek izgleda da nije imao košulju. U svakom slučaju, sve, što je moglo da se vidi ispod guste brade između revera na jakni, bila je neka vrsta prsluka. Jakna je bila od sivog lanenog materijala, zakrpljena na više mesta. Pantalone su bile takođe nekada sive boje, ali su u međuvremenu dobile takođe neodređenu boju; prelazile su dole preko sara kratkih iznošenih čizama. Izgleda da čovek nije nosio oružje, međutim Vajat primeti sa desne strane ispod jakne jedno zadebljanje, ispod kojeg se krio prilično veliki revolver.

Lukavim očima ga je posmatrao.

— Sedite za trenutak kod mene, mister. Želeo bih sa vama da razgovaram.

— Šta treba? — odgovori maršal nevoljno.

— Hteo bih da vam kažem gde možete naći posteljinu! — prošputa ovaj.

Vajat zastade, okrete se i priđe lagano stolu nepoznatog. Nije mogao da pomisli da ga je taj čovek zvao samo radi posteljine.

— Sedite. Uz jedan gutljaj viskija, objasniću vam stvar.

Vajat sede pored njega i pogleda ga upitno.

Čovek namignu na levo oko i zatrepata prema praznoj čaši.

— Grlo mi je tako suvo, mister, da jedva mogu da govorim.

Maršal klimnu glavom.

— Donesite jedno piće.

Brzo kao lasica se podiže bradati, ode do šanka i uze, ne pitajući ženu, jednu bocu i jednu čašu.

Stara se tada naglo podiže i zapenuša:

— Šta vam pada na pamet, skitnico? Ostavite bocu!

— Šta hoćete, madam? Džen-tlmen plaća.

— Taj? To je jedna cicija — zakrešta žena. — Smesta vratite bocu!

Nepoznati zastade, okrete se i pogleda ženu jednim hipnotičkim pogledom.

— Uzdržao bih se od tog izraza, madam. To bi bilo isto, kao kada bih vas nazvao drumskim razbojnikom. Prema tome, ćutite i ne vređajte vaše goste.

Nije bilo nikakve sumnje da je ovaj neobični momak nekada živio boljim životom.

On napuni obe čaše za jednu trećinu. Vajat popi samo jedan mali gutljaj.

— Kako stoji stvar sa posteljinom, mister?

— Samo trenutak, moram da popijem još jedan gutljaj. — Čovek opet napuni sebi čašu, zabaci glavu i bukvalno progrgija grlo ljutim sastojkom, pre nego što ga proguta. Zatim napuni još jednom čašu i ponovi proces grgljanja. Pošto je ispio, naže se duboko preko stola i promuklim glasom prošaputa: — Odmah ću vam reći, jer sam primetio, da ste džentlmen, kome nije bilo nužno da svrati u ovu krčmu. Čovek, koji jaše jednog takvog konja, nema potrebe da u jednoj takvoj rupi noći.

— Pustimo to — reče maršal. — Kasno je i nisam ni najmanje raspoložen da tražim drugi smeštaj.

— Razumem — odgovori čovek, nalivši u međuvremenu još jednom.

Vajat je razmišljao kada je nepoznati mogao da vidi riđeg konja.

Poverljivim tonom nepoznati mu se obrati, iskezivši se:

— Slušajte, mogu da pretpostavim da ste vi savezni maršal?

U očima je mogao da mu se prijeti lukavi pogled.

— Radi čega? — upita Vajat, sa neodređenom sumnjom.

— Pa, mislim, preko kod našeg šerifa visi jedna lepa objava na zidu pored vrata. Na njoj je naslikan jedan lupez, glatko izbrijan, šiljate brade i cvikerima na nosu. To je Ted Foreman. Traži se radi krađe.

— I?

— Mogu da vam kažem nešto, mister. Možda sam video tog čoveka.

— Ne zanima me taj Foreman.

Sada mi je potrebna posteljina, mister...

— Moje je ime Liston. A, što se tiče posteljine, poći ću odmah sa vama gore i pokazaću vam gde možete da je nađete.

— Da li i vi ovde stanujete?

— Stanujem? — Liston podiže ramena i iskezi se. — Moglo bi tako da se kaže. Stara me je smestila u sobu za ostavu. — Nasmejase, ali, ispod njegove šume od brade, nisu mogli da mu se vide zubi.

Na kraju popi još jedan gutljaj i kada se maršal diže, nasu brzo još jednom.

Vajat priđe šanku i baci novčić na šank. Mada je izgledalo da stara uopšte ne gleda, odjednom ispruži ruku i novac nestade.

Vajat sa Listonom izađe iz krčme i pođe uz stepenice.

Gore u hodniku bradati zastade za momenat, uhvati Vajata i prošaputa:

— Moramo sada da budemo sasvim tihi, inače će stara da nam bude za vratom. Ona čuva posteljinu, kao skupoceni nakit i očigledno da je koristi samo u porodici.

On odvede maršala do jednog ormara, koji je stajao iza jedne zavese, opipa po vrhu, pronađe ključ i gurnu ga u bravu od ormara.

Kada su se vrata otvorila, Liston izvuče jedan par posteljine, koju pruži maršalu.

— Evo! Čekajte, to je mnogo. Jedan mora natrag. Tako, sada je dobro.

— Hvala — dodade maršal i odgovori na „laku noć“ tog osobenjaka.

Šta bi sve moglo da bude sa ovim Listonom, ali maršal je sada mislio samo na jedno, naime, na spavanje.

Rano u zoru Vajat se diže, obuče — i odmah ustanovi da mu nedostaje novčanik.

Nije nosio i suviše novaca, ali uvek toliko, da bi jedno vreme mogao da izađe na kraj. Držao ga je u jednom tankom novčaniku od kože, koji je nosio napred pod pojasom, tako da se nije mogao lako da primeti. A, eto, sada je nestao.

Pretraži celu sobu, ode do hodnika i pregleda svuda. Bez uspeha. Prokletstvo, sinoć je ipak pred šankom vadio novac i plaćao?

Kada je sišao dole u krčmu, stara je, kao i sinoć, čučala nad svojim pasijansom.

— Da li je mister Liston već ustao?

— Liston? Na koga mislite?

— Pa, na čoveka sa bradom, kod koga sam sinoć malo seo za sto.

— Ah, skitnica! Taj je već odavno otišao.

— Šta to treba da znači?

— Pa, odjahao je.

Podstaknut mračnom sumnjom, polete maršal napolje u dvorište, otrča preko do štale i otvori vrata.

Boks u kom je stajao njegov riđi konj bio je prazan.

Vajat potraži Crnca.

Ovaj je baš nailazio iz ambara i pozdravio ga, iskeživši zube.

— Gde je riđan?

— Riđan? Zar nije tu? — reče Crnac, pogledavši ga dobroćudno. — Nisam još bio u štali.

Prođe pored Vajata i ukočeno pogleda u prazan boks.

— Poznajete li tog Listona? — upita maršal.

— Listona? Da, on stanuje kod nas.

— Da li ima on konja?

— Da. pa tamo stoji.

Vajat ugleda u uglu štale jednog crnog konja, koji jedva da je vredeo deset dolara.

— Liston je ukrao mog konja!

— To nije moguće!

— Ipak, tako je. Osedlajte mi crnog konja i recite mi gde stanuje šerif.

— Šerif? Stanuje odmah preko u velikoj kući. Ne možete da pogrešite. U kući je takođe i pekara. On je, naime, takođe i pekar.

Kada je maršal prešao preko ulice, ugleda preko na vratima pekare da visi veliki plakat, na kojem je mogla da se primeti prilično nejasna fotografija. U prolazu maršal pročitao ime Foreman.

Iz pekare izađe jedna punačka žena sede kose.

— Mogu li da govorim sa šerifom?

— Moj muž nije tu. Odjahao je juče kod svog brata preko za Hikok. Vратиće se tek večeras. Umr-la je žena njegovog brata...

Vajat napusti kuću, stade na verandu i pogleda crnog konja, kojeg mu je Crnac baš dovodio iz dvorišta.

Umornim pokretima maršal se popeo u sedlo i pogleda još jednom na verandu šerifove kancelarije.

„Radi krađe traži se Teodor Luis Foreman”.

Maršal podiže dizgine i odjednom zastade, naglo okretu glavu

i ukočenim pogledom pogleda plakat oštrije.

Nebesa! Da li je bio slep! To lice nije pripadalo nikome drugom, do konjokradici Listonu!

Kako je tako nešto bilo moguće? Kako je mogao samo da dozvoli da ga taj momak tako vuče za nos? Prvo mu je bandit gore pored ormana za rublje, rafiniranim pokretom ukrao novčanik, a zatim je još uzeo i konja sa sobom!

Vajat nije ni sam znao da je na izvestan način i En Keli tome kriva. Jer, mada je juče posle svog odlaska iz Simarona pokušao da se koncentriše na Kleja Alisona i na trag odbeglog razbojničkog ubice Harija Koltuna, stalno mu se u podsvesti pojavljivao svetlomrki par očiju i posmatrao ga pogledom, koji je bio pun prekora i užaren.

Neodlučno krenu malo ulicom prema zapadu, zaustavi konja na izlazu iz grada i pokuša da sredi svoje misli.

Šta sada da radi?

Na ovom crnom konju neće Foremana nikada da stigne. Čovek je verovatno bio dobar jahač i sigurno je sve isterao iz konja, kako bi prevalio što više milja između sebe i ovog bednog Big Boa.

Jedan mali dečak sedeo je pored ivice puta i sastavljao belim kamenčićima figure u pesku.

Na koju stranu je mogao da krene Foreman? Gore prema severu put nije bio dobar. Konjokradica, koji je u bekstvu, teško će da izabere taj put. Dole, prema jugu, nije takođe bio dobar put. Ostaje, dakle, da je skitnica

pokušao da stigne do Simarona, kako bi pored njegove obale mogao da jaši prema jugozapadu. Međutim, takođe i taj put bio je odviše težak za jednog konjokradicu, koji je morao da prevali veliki deo puta.

A, na istoku se nalazio Hikok, ali svako je znao da je u Hiko-ku bila stanica saveznih maršala. Okolina, koja teško da je odgovarala čoveku, kao što je to bio traženi kradljivac Foreman. Prema tome, ostao je stvarno samo put prema zapadu, prema granici države Kolorado, koja nije bila daleko.

Maršal je još o tome razmišljao, kada odjednom primeti, kako dečak iz jednog brdašca peska izvuče jedan predmet, koji privuče Vajatovu pažnju. Bila je to mala uzana tašna od svetle teleće kože.

Njegov novčanik!

Vajat kliznu iz sedla, pride dečaku i čučnu pored njega.

— Pa, Džoe, šta praviš to tu?

— Nacrtao sam jednog konja u pesku i sada ću da odjašim.

— Imaš lep kožni novčanik.

Dečak klimnu.

— Da.

— Da li je tvoj?

Mali ga pogleda dobroćudno i desnom rukom ukloni jedan plavi pramen kose sa čela.

— Ne, mister, našao sam ga.

— Znam.

— Otkuda to znate?

— Zato što je moj.

— Vaš? — Dečak smesta ustade i upitno pogleda u njegove tamnoplave oči. — Ne, vi hoćete da mi ga uzmete.

— Slušaj, Džoe, reći ću ti šta

ćeš videti, ukoliko otvoriš novčanik. Naime, videćeš jednu zvezdu na kružnoj podlozi.

Mali se pomeri korak unazad, otvori novčanik i pogleda unutra.

— Da, tačno je. Već sam maločas video.

Vajat stavi ruku u džep od prsluka i izvadi svoju maršalsku zvezdu i pruži je prema dečaku.

— To je ista zvezda, zar ne?

Dečak klimnu glavom i pruži maršalu novčanik, koji je sada, naravno, bio prazan.

— Bio je prazan, mister, morate mi verovati.

— Da, Džoe, rado ti verujem. I, poklonio bih ti jedan cent, ali vidiš i sam, da i sam nemam ništa.

— To mi je žao — progundā mali i uputi jedan sažaljiv pogled u ne naročito vrednog maršalovog konja.

Dakle, Liston je ovuda prošao i ne pazeći je bacio prazan novčanik u jarak na putu. Maršal je sada bar znao u kom pravcu je pobe-gao

A, pošto je već pod žalosnim okolnostima sledio zločinca, koji je bio u bekstvu, produžio i dalje i krenuo prema jugozapadu. Od Džonsona do granice imao je još dvadeset i četiri milje da prevali. Deo puta, kojeg bi na svom ridanu, na tako dobrom putu, brzo prešao, ali na ovom crnom konju biće mu potrebno da putuje do mraka.

Postalo je mračno, kada je video pred sobom prve kuće grada Saundersa.

Saunders je ležao direktno na

granici i bio je otprilike dva puta veći od Big Boa.

Vajat odjaha odmah prema kući, ispred koje je visio natpis „Šerif“, tu sjaši, prebaci dizgine preko prečage i pope se na verandu.

Kancelarija je bila prazna. Vrata prema dvorištu bila su otvorena. Vajat se okrete i htede da krene prema ulici.

U tom trenutku ugleda jednog sedokosog čoveka pred sobom, na čijoj je levoj strani grudi blistala velika petokraka zvezda.

On podiže desnu ruku i zaustavi Vajata. — Stoj! — progundā nabusito.

Vajat ga pogleda začuđeno.

— Jeste li vi šerif?

— Ne, nisam šerif. Ja sam savezni maršal i vas tražim.

— Mene? — upita maršal zabezeknuto.

— Da. Vas, Foremane!

Potrajalo je stvarno tri sekunde, dok je maršal uspeo da savlada to iznenađenje.

— Foreman? Ne mislite to valjda ozbiljno, maršale? Zovem se Erp.

— Erp? — Stari savezni maršal podiže svoje guste crnobeke obrve prema čelu. — Lepo prezime! Pa da, svako gleda, kako bi se probio u životu. Poznavao sam jednog, koji je sebe nazivao Linkolnom. Ali, Erp, to je već nešto drugo. Možda ćete mi takođe reći i vaše lepo ime, mister?

— Zašto ne? Zovem se Vajat.

— Vidite, to sam skoro i pomislio. Ništa drugo ne bi moglo ni da bude. Šta ti misliš, Kid?

Vajat se okrete i ugleda za sobom čoveka dugačkog kao motka,

koji je takođe nosio zvezdu na svojoj jakni.

— Imate pravo, šefe, to je nešto drugo. Sećam se još uvek čoveka, koji je sebe nazivao Lin-kolnom.

— Da, to sam baš ispričao našem prijatelju Foremanu.

Sa lica saveznog maršala odjednom izčeznu osmeh. Hladnim glasom zapovedi:

— Podignite ruke uvis, Foremane! Uhapšeni ste.

Vajat nije ni pomišljao da postupi po tom naređenju.

— Slušajte, maršale, na pogrešnom ste tragu. Ja sam Erp. To mogu i da dokažem.

— Desnom rukom se dohvati za džep, kako bi izvadio zvezdu.

Međutim, tada se odostrag pomoćnik maršala Kid obrusi na njega.

Vajat, kome je čitava stvar još uvek izgledala neozbiljno, dohvati čoveka preko sebe i baci ga na sedokosog saveznog maršala.

Obojica su zbunjeno ležali na zemlji i gledali ga ukočeno.

— Slušajte vi, maršale — reče Vajat mirnim, ali odsečnim glasom. — Stvar mi postaje postepeno i suviše glupa. Ja sam Erp. Gonim jednog bandita, koji me je gore u Big Bou pokrao.

— Aha — reče sedokosi, polako se dižući. — Da, da, mogu da razumem, mister, to je sasvim jasno. Ne uzbuđujte se samo radi toga, sve ćemo da sredimo. — Naglo promeni ton: — Brzo, Džef, udesi ga!

Vajat se naglo okrete i ugleda jednog zdepastog mišićavog čove-

ka, kako stoji na vratima, koji je taman hteo da se baci na njega, ali se u poslednjem trenutku zaustavi i htede da dohvati revolver.

Čovek iz Misurija je bio brži i u njegovoj desnoj ruci zablista teški kolt kalibra četrdeset i pet.

Za trenutak bilo je tiho u kancelariji.

Vajat dade Džefu znak revolverskom cevi da prođe pored njega. Zatim opet se obrati saveznom maršalu:

— Slušajte, mister, interesovalo bi me sada vaše ime.

— Zovem se Norton.

— Takođe lepo ime. Čuo sam o jednom Bilu Nortonu, koji je savezni maršal u Koloradu. Nadam se da vi niste taj čovek, jer se u tom slučaju ne biste dobro proveli, radi ovoga što se sebi dozvolili.

— Ah, to će se sigurno srediti, mister — reče Norton i glas mu je opet postao neobično prijateljski, tako da se maršal ponovo pripremi.

Munjevito se okrete — ali, kasno. Kao metak polete jedno tamno telo na njega i obori ga na zemlju.

Vajat se odmah podiže, ali Džef i Kid odmah skočiše na njega.

Jednim snažnim udarcem pesnice odbaci dugonogog Kida prema verandi. Međutim, stari maršal skoči na njega i obori ga licem prema zemlji.

Ali, čovek iz Misurija je imao čelične mišiće i snagu jednog medveda. On se brzo podiže i kada Džef skoči na njega, pogodi

ga jednim teškim desnim direk-
tom u rebra i zatim ga levicom
zakači, tako da se ovaj otetura
unazad.

Međutim, tada Norton, koji se
beše povukao unazad, izvadi je-
dan veliki revolver i zape oroz.

— Predaj se, Foremane! — za-
grme.

Vajat, koji je taman udahnuo,
osvrnu se prema Nortonu.

— Ol rajt, jača su dvojica nego
sam Radojica. Ali, uzjahali ste
pogrešnog konja, Nortone.

Dok su stari maršal, njegov po-
moćnik Kid, kao i zdepasti Džef
držali spremne revolvare, četvrti,
koga su zvali Džoel, oduze mar-
šalu oružje i stavi mu lisice na
ruke. Norton ga odvede pozadi iza
kancelarije, gde su se nalazile dve
ćelije, otključa jednu od njih i
ugura maršala unutra. Zatim, tek
spolja, kroz rešetke, mu skide li-
sice.

— Tako, Foremane, stvar je
svršena. Možete da budete sigurni
u to da vam se ovde put završava.
To jest, on će verovatno da
vodi za Seskatevu, ili, ako budete
imali sreće, za jedno deset godi-
na u kamenolomu Fort Vorta.
Kada budete odatle izašli, bićete
star čovek.

Vajat je bio odjednom prinuđen
da se nasmeje i to tako glasno i
preteći, da je maršal Norton up-
lašeno ustuknuo.

— Hej, pazite na njega, ljudi,
odmah se vraćam!

Nije proteklo ni dva minuta i
on se vrati sa dvojicom nazad.

Sa njegove leve strane išao je
jedan dežmekasti čovek, koji je

na svojoj sivoj pamučnoj košulji
nosio šerifovu zvezdu. Bio je to
Donald Hilman, šerif u Saunder-
su. Prisustvovao je baš u gradskoj
većnici jednom suđenju nekom
konjokradici.

A, iza maršala ugleda Vajat, na
svoje zaprepašćenje, kako se po-
javljuje lice gavranskog izgleda
Foremana-Liston! Bandit skoči
odmah nekoliko koraka napred
i pokaza rukom na čoveka iz Mi-
surijske države.

— Da, maršale, to je bandit!
Poznajem ga dobro. Posmatrao
sam ga, kada je u Big Bou izvr-
šio jednu krađu konja. To je on,
možete da budete sigurni u to!
Uspeli ste da naćinite jedan veli-
ki ulov i ja se nadam da tri sto-
tine dolara nagrade neće proteći
pored mog nosa.

— Saćekajte samo, Listone, o
tome ćemo još da razgovaramo.
Suđenje će mu biti sutra. Razgo-
varaću sa sudijom.

Vajat se u pozadini ćelije spus-
ti na poljski krevet i vrteći gla-
vom, posmatrao je celo društvo.

— To ste majstorski izveli, mar-
šale Norton. Ne bih vam pozeleo,
da se o tome okolo prića.

Stari savezni maršal progunda:

— Nemojte još da ste drski, Fo-
remane, inaće ćete me upoznati.
Mi bismo vas uhvatili i bez po-
moći mister Listona, u to možete
da budete sigurni. Na momke,
kao što ste vi, ja sam navikao
Već sam uspeo da ućutkam i još
gore momke.

Potom se okrete i izađe sa Lis-
tonom iz kancelarije.

Šerif ostade, zatvori vrata za

njima i sede iza pisaćeg stola. Skide šešir i stavi svoju celavu crvenu glavu, uzdahnuvši, među debele šake.

Jedan pun sat u kancelariji bilo je tiho.

Vajat je legao na poljski krevet i napregnuto razmišljao.

Šerif je već odavno zaspao.

Oko devet sati se podiže i produrma tako snažno rešetke, da se šerif uplašeno diže.

— Šta vam pada napamet, Foremane? Kako možete tako da me uplašite? Vidite da sam ovde u službi...

— Ne pričajte gluposti, šerife, već me radije saslušajte i pazite šta ću vam reći! — prekide ga maršal.

— Nemate vi ništa da mi kažete, Foremane. Vi nemate više uopšte da govorite. Izgovorili ste sve za sledećih deset godina.

— Šerife, Norton je načinio grešku. I, ne bih se složio, da biste i vi voleli da radi toga trpите. Ja sam zaista Vajat Erp, a Liston je...

— Ne trudite se, Foremane, mi smo već mnogo gore momke priptomili. Sa jednim tako naduvenim trabunjanjem nećete proći kod mene. Vajat Erp! Da se ne nasmejem! To je svakako najveća drskost, koju sam doživeo. Brzo, nazad na vaš poljski krevet, inače ću da prospem kofu vode preko vas, kako bi se urazumili.

Položaj, u kome se nalazio maršal, ne samo da je bio komičan, već i očajan.

Bilo je jedanaest sati i šerif. Čija je „služba” očigledno trajala

do ponoći, već odavno je postavio glavu na pisači sto i ruke iskoristio kao jastuke.

Vajat tada iz sara svojih čizama izvuče jedan od dva metka, koje je tamo sakrio kao „gvozdenu rezervu”. Provuče ga kroz rešetke napolje i spreda ga stavi u bravu na vratima ćelije.

Potom se vrati do postelje i skide jednu od gvozdenih nogu. Potom se vrati nazad do vrata i sa spoljne strane udari po metku. Pri prvom udarcu, koji nije pogodio iglu metka, šerif se samo trže, ali nastavi potpuno mirno da spava. Pri ponovnom pokušaju začu se snažan pucanj i brava naprsnu. Vajat dovrši svoj posao, tresnuvši je jednim jakim udarcem noge, tako da se vrata otvoriše.

Sada se i šerif podiže.

Čovek iz Misurija bio je već kod zida i iz svog opasača za oružje, koji je visio na jednoj kući, izvuče jedan od svojih revolvera i zape oroz. Bio je to veliki bantlajn specijal, kalibra četrdeset i pet, sa produženom bruni- ranom šestostranom cevi.

Bunovan šerif ukočeno je gledao u cev revolvera.

— To neće biti dobro, Foremane. Maršal Norton je u gradu i njegova tri pomoćnika su sa njim. Sa tim nećete imati sreće.

— Čutite, šerife. — Vajat mu priđe, dohvati ga, gurnu ga u susednu ćeliju i zaključa vrata. Potom navuče rezu na vrata kancelarije iznutra i izađe kroz vrata za dvorište.

Odmah ukoso prekoputa bila

je velika krčma. Maršal je nju video još kada je dolazio u grad.

Priđe jednom od prozora i pogleda unutra.

Tačno preko, za jednim stolom, sedeo je bandit Foreman i ukočeno gledao u svoju čašu, kao pret hodne noći.

Vajat uđe u krčmu, priđe mu i stade pred njegovim stolom.

Kad ga je Foreman video da dolazi, samo ga pogleda i tmurno se nasmeja: — Imao sam peh. — Polako se podiže.

Vajat ga dohvati za ruku, izvuče iz krčme, odvuče preko ulice i uze u kancelariji alku sa ključevima.

Šerif progunđa:

— Šta vam pada na pamet, Foremane? Šta sada nameravate?

Vajat zatvori pravog Foremana u ćeliju i pusti šerifa napolje.

— Slušajte dobro, mister! Moje je ime Erp. To sam već rekao vašem divnom saveznom maršalu i ponavljam sada još jednom. Ali, pre toga, želeo bih da mi Foreman vrati ono što je uzeo.

Lupež klimnu glavom.

— Da, da, to je jasno. Želite svoju imovinu i dobićete je. Sve je još kod mene.

Bilo je čudno da nije pokazivao ni najmanju nameru da bilo šta porekne. Pokazalo se da je potrošio tek samo dva dolara.

— To ću morati da vam ostanim dužan, mister...

— Gde je konj?

— Predao sam ga preko u štalu za iznajmljivanje i čuvanje konja i nadam se da ste mog crnog konja doveli sa sobom. Moje

mušterije se uvek drže toga. Čovek se navikne na to.

Vajat povede šerifa sa sobom u štalu i na svoju radost ugleda da je njegov konj zaista stajao u jednom boksu. On ga izvede napolje i osedla ga.

Jedan od konjušara progunđa:

— Ali, taj konj pripada mister Listonu.

— Gledajte svoja posla — obrati mu se maršal zapovedničkim tonom. — To je moj konj i konjokradica je preko u zatvoru. Hajdemo, šerife. — Vajat uhvati konja za uzdu i šerifa za ruku; tako izađe iz štale.

— Gde stanuje Norton?

— Odmah tu u pansionu za izdavanje.

Kada su ušli u kuću, ugleda Vajat kroz poluotvorena vrata Nortona i njegova tri pomoćnika, kako za jednim stolom igraju poker.

On otvori vrata i gurnu šerifa pred sobom.

Kada ga Norton prepozna, skoči na noge. .

— Kako, zar Foreman nije više u zatvoru? — doviknu šerifu.

— Ipak, u zatvoru je — odgovori maršal osorno. — Ja sam ga stavio u ćeliju. Gledajte, Nortone, da mi više ne stojite na putu. Inače, može da mi padne na pamet, da vam se revanširam zbog zadržavanja ovde.

Potom izvadi svoju zvezdu iz džepa i podnese je saveznom maršalu pod nos.

— Da li vam to išta govori?

Norton proguta pljuvačku:

— Hej, to je zvezda saveznog

maršala. — On je uze u ruku i okrete je. — Tu se nalazi i jedno ime na njoj. Vajat Erp.

Vajat mu uze zvezdu i stavi je u džep. Dok je išao prema vratima, reče preko desnog ramena:

— Treba da naručite jedne naočare Nortone.

Napusti negostoljubivi grad odmah i požuri ka zapadu preko graničnice prema Koloradu.

*
* *

Više od devedeset milja bilo je pred njim. Jahao je preko Bartleta i Velša, preko pokrajine Baka, do reke Karisko, a zatim njenom obalom u ogromnu pokrajinu Las Animas.

Blu Simaron je jedna mala prietoka, koja se strmo spušta sa severa i u blagim zavojima prelazi granicu Nju Meksika, gde se uliva u veliki Simaron. Direktno na granici, ali još uvek u Koloradu, nalazio se mali grad La Punta.

Na čudan način je ime grada odgovaralo toj okolini; imao je nečeg meksikanskog u sebi. Mnoge kuće bile su podignute od kamena, jednospratne i belo okrečene. Naravno, bilo je i uobičajenih kuća od drveta, koje su delimično bile na sprat i imale verande. Bio je to mali grad, čiji je broj stanovnika mogao da iznosi između četiri stotine i šest stotina.

La Punta se ubrajao u gradove kratkog života, kakvih je u to vreme u Sedinjenim Državama bio priličan broj. Pre više godina bilo je to naselje od dve, tri kuće, ko-

je je zatim naraslo, ali u godinama rata se opet smanjilo. U sedamdesetim godinama ponovo je izraslo i postalo jedan mali grad, koji se održao do osamdesetih godina.

Godine osamdeset i sedme potpuno je uništen u požaru. Otada je čak i ime La Punta potpuno ugašeno i utonulo u zaborav.

Tada, u leto godine 84., kada je Vajat Erp ušao u grad, grad je već ostavljao turoban, oronuo izgled. Verovatno da bi i bez požara doživeo sudbinu mnogih pograničnih gradova: lagano umiranje.

Jednog užarenog dana u kasno popodne ušao je Vajat u glavnu ulicu La Punte. Prošao je pored niza kuće sa jedne i druge strane, kada na levoj strani ulice ugleda jednu krčmu, koja je bila, slično meksikanskim kantinama, izrađena od kamena i okrečena belom bojom. Gore na njenoj fasadi visio je ogroman natpis, na kojem je stajao: Simaron bar.

Vajat odvede svog konja pored kuće u senku i pusti slobodno dizgine. Znao je da životinja neće sama da pobegne.

Zatim priđe skoro poderanoj zavesi od niske staklenih perli, razmaknu je i uđe u mračnu prostoriju krčme.

Sa leve strane se nalazio šank u niši u zidu. Iza njega bila je naslonjena lepo građena, tamnoputa mlada žena, svetlucavih bademastih očiju i punih crvenih usana. U svoju tamnocrnu kosu zakačila je beli cvet, posmatrajući pridošlicu upitnim pogledom.

Vajat se osvrnu po krčmi i kada ustanovi da osim jednog kauboja, koji je dremao za jednim stolom pored prozora, nema nikoga, pride šanku.

Žena odgovori na njegov pozdrav i upita samo:

— Viski?

Maršal zavrte glavom.

— Ne, hteo sam samo nešto da pitam, madam.

— Zovem se Anabela, još sam mis i bar pripada meni.

— Aha, onda sigurno poznajete ljude u gradu?

— Pa, tako — reče. — Koga tražite?

— Ja sam poznanik Alisonovih, bolje rečeno Met Alisona. Možete li mi reći gde bih mogao da ga nađem?

— Naravno, mogu — reče žena malo podrugljivim tonom. — Ukoliko je kod kuće, onda ćete ga naći svakako dole u kući na reci. Potrebno je da idete putem i ispred poslednje tri kuće, da skrenete u ulicu koja vodi ka reci. To je onda poslednja kuća direktno dole ispred vode i nalazi se iza jednog malog neurednog vrta.

— Hvala, mis Anabela. I, zaista mi je žao što ne mogu ništa da popijem.

— I meni takođe — reče žena — ali i pored toga možete slobodno da navratite.

Vajat izađe iz bara, pope se u sedlo i krenu označenim pravcem.

Pronađe lako kuću na kraju grada pored reke. Bila je to stara kuća od drveta, čija je strana

okrenuta reci bila podzidana kamenom.

Vajat dovede konja do ograde: prebaci dizgine preko jednog stuba. Potom je hteo da otvori vratanca od vrta. Međutim, nije išlo. Ne zbog toga, što su bila zaključana, već zbog toga što su baglame bile tako zardale, tako da se nisu mogle više da pokrenu. On učini tada ono, što su ljudi, koji su ovde hteli da uđu ili da izađu, najverovatnije činili: skoči preko ograde.

Jedva da je dotakao preko zemlju, kada dolete pas, veliki kao tele, u velikim skokovima i poče da promuklo laje na njega. Vajat stade mirno i pogleda životinju.

Pas odjednom zastade, polete još malo napred i stade na tri jarde pred njim i poče još jače da laje.

— Pa, Bili, kako se to ponašaš — reče maršal tihim, prijateljskim tonom i čučnu.

Lavež naglo prestade. Pas poče da maše svojim kratkim repom i načuli uši.

— Tako, vidiš, sada smo se upoznali i sve je u redu.

Vajat pođe napred, stavi svoju veliku mrku ruku psu na glavu i krenuo sa njim prema kući.

Ukoliko je bio bliži, utoliko je jasnije video da je imanje bilo zapušteno. Pored toga, kuća je bila znatno veća, nego što je to iz daljine izgledala. Imala je više sporednih dogradnji i bilo je sigurno više prostorija u njoj.

Vajat uđe kroz otvorena vrata u kućni hodnik.

— Hello!

Kada se ni posle više poziva niko ne javi, pokuca na prva vrata. Kada i tada niko 'ne odgovori, otvori ih i pogleda u memljivu prostoriju kuhinje.

Ukoso prekoputa jedna vrata bila su malo odškrinuta.

Vajat takođe i tu kucnu.

Preko pored prozora nalazila se velika naslonjača prevučena kožom, preko čije ivice je padala seda gusta kosa nekog čoveka. Vajat primeti koščate prste, koji su sa desne i leve strane obuhvatili naslon fotelje.

— Oprostite, što sam ovako upao, mister. Mogu li, da za trenutak razgovaram sa vama?

Čovek lagano okrete glavu.

Vajat pođe, praćen od velikog psa, oko fotelje.

Prizor, koji mu se ukaza, bio je upravo takav, da mu je zastao dah. Oko jardu i po od podignutog prozora sedeo je čovek u dubokoj starosti i ukočeno gledao svojim ugašenim crnim očima prema reci. Njegova bela kosa visila mu je do ramena. Lice, koje je sigurno nekada bilo tamno preplanulo, sada je imalo boju pregament papira i bilo izbrazdano borama. Imalo je nečega indijanskog u sebi i podsećalo je nehotice maršala na lice razbojnika Kleja Alisona.

Stari je imao na sebi sivu košulju, koja mu je bila razdrljena na grudima, jedan sivi prsluk i stare sive pantalone. Lako povijen nos odskakao je na izražajnom licu. Usta su mu bila oštro istaknuta i na uglovima malo

povijena, a imao je, snažnu bradu i malo isturene jagodice.

Stari je i dalje nemo sedeo, posmatrajući pored čoveka iz Misurija prema reci, ne mičući se.

Odjednom se otvoriše male usne i stari upita tupim glasom:

— Ko ste vi?

— Moje ime je Erp.

— I, šta hoćete?

— Tražim Kleja Alisona.

— Nije ovde.

— Možete li mi reći, gde bih mogao da ga nađem?

— Ne, to ne mogu. Danas je tu, sutra tamo. Prošlo je davno to vreme, kada sam mogao o tome da se brinem.

— Uredu, žao mi je, mister Alison, što sam vas uznemirio.

Vajat htjede da se oprost, ali tada stari podiže glavu i odjednom njegove se oči upiše čvrto u lice čoveka iz Misurija.

— Erp — rekoste?

— Da.

— Da niste možda — maršal Erp?

— Da.

— I vi tražite mog sina Kleja?

— Da, mister Alison.

Stari je i dalje gledao prema vodi.

— Nije tu. U poslednje vreme nisam ga ni osetio da je dolazio. Time hoću da kažem da ga sigurno pola godine nisam video.

— Zar ne stanuje on ovde?

— Ne, ne više. Nekada je tu živeo. Međutim, nije mu bilo dobro kod svog oca. Isto kao i njegovoj braći Metu i Roku, koji su ga u svemu podržavali. Neka davo nosi tu mladež! Sada

vidim kakvim je putem Klej krenuo. Kada već i Vajat Erp dolazi do La Punte, onda je moj sin daleko dogurao. Žao mi je, maršale, što tako nešto moram da kažem.

— Možda nije tako, kako vi mislite, mister Alison. Hteo bih vašeg sina samo nešto da pitam.

— Samo da pitate? Ništa drugo?

— Možda ništa tako važno, mister Alison.

Maršal tada oseti nekakav šum iza sebe, okrete se i pogleda u tamne oči vlasnice Simaron bara.

— Tako! Vi ste, dakle, Vajat Erp! — prosikta.

Kada joj maršal ništa ne odgovori, ona nastavi:

— Možete, između ostalog, da ostavite vaš šešir na glavi, on to ne vidi. Slep je već petnaest godina.

— To nije tačno, Anabela — reče sedokosi tupo. — Tek je četrnaest godina. A, pored toga, osetim u svakom slučaju, kada neko skine šešir.

— Nemojte da pridajete važnosti onome što on priča — reče žena. — On me mrzi.

— To nije potpuno tačno, Anabela. U svoje vreme bio sam samo protivan tome, da se on, Klej, oženi jednom sopstvenicom bara. I to samo radi toga, jer sam tačno znao da on nikada neće izdržati da stoji iza šanka.

Nije li trebalo možda da znači, da je žena užarenih očiju, Anabela, bila žena Kleja Alisona?

Žena oseti upitan maršalov pogled i zavrte glavom.

— Ne, ne, mister Erp, nisam njegova žena. Stari se za to već pobrinuo, da se Klej Alison što dalje drži moje krčme.

Nakon toga se okrete i izađe.

Vajat se oprostila od sedokosog starca i takođe izađe iz kuće.

Napolju, pred ogradom od crvenog gloga, stajala je žena i pogledala ga preko levog ramena.

— Radi čega vam je potreban Klej? — prošaputa prigušenim glasom.

— Moram sa njim da razgovaram.

Žena okrete glavu i pogleda sada prema reci.

— On nije u La Punt.

— Da li znate gde je?

— Ne.

— Ali, bio je pre kratkog vremena tu?

— Ne.

Vajat ode do svog konja i pope se u sedlo.

Žena tada potrča za njim, zastade na kapiji i pogleda ga.

— Tamo preko u dvospratnoj kući, koja se nalazi pored same reke, tamo biste mogli još jednom da pitate.

Vajat zadrža svoj pogled na ženinom licu. Zatim klimnu glavom i krenu preko jedne male utabane staze do označene kuće.

Kuća je bila ograđena ogradom čovečije visine, koja između dasaka nije imala šupljina, jer je sa zadnje strane bila prikovana jednom drugom letvom.

Vajat sjaši, otvori jedno krilo od vrata i ugleda jedno vrlo uredno očišćeno dvorište. Kada se na njegov poziv niko ne javi,

pređe preko dvorišta i zastade na stepeništu pred vratima.

Tada primeti pozadi u hodniku priliku jednog čoveka, koja se prema svetlosti sa ulice oštro ocrtavala.

Bile su to konture Kleja Alisona!

Vajat zastade pred stepeništem, dok se čovek skoro ne pojavi na vratima.

Međutim, još dok ga nije obasjala bleštava svetlost dana, on zastade.

Tri mukle sekunde protekoše na stepeništu između njih dvojice.

Tada se čovek iz hodnika pojavio na stepeništu.

To nije bio Klej Alison. Međutim, bio je istog rasta i čak imao iste oči. Samo mu je lice bilo uže, ne tako izražajno i tvrdo, dok mu je kosa izgledala nešto svetlija.

— Tražite li Kleja?

— Da, znate li gde je?

— Ne.

→ Nisam uopšte znao da on osim Meta i Rika, ima još jednog brata.

— Ja nisam njegov brat, mister, na žalost. Ja sam samo njegov brat od strica. Naši očevi su braća.

Tada se na vratima jedne šupe za smeštaj pribora pojavi jedan stariji pogrbljen čovek i stenjući se približi.

— Šta hoće taj? Ko je on uopšte?

— Traži Kleja.

— Kleja? — Stari se dohvati

za svoju gustu sedu kosu. — Klej nije ovde, mister.

— Vaš sin mi je to već rekao, mister Alison.

Vajat se okrete i izađe iz dvorišta. Oči meleza Ronija Alisona su ga sledile, sve dok se kapija ne zatvori za maršalom.

Četvrt sata kasnije Vajat ponovo uđe u Simaron bar.

Na stolu pored prozora je još uvek hrkao kauboj. Pozadi, za jednim, zelenom čojom prevučenim kockarskim stolom sedela su dva starija čoveka, i ćutke igrala poker.

Vajat priđe do šanka i pogleda ženu u lice, koje izgleda da je mnogo izgubilo od svoje velike srdačnosti, koje je u početku pokazivala.

— Mis Anabela, rekoste, da mogu opet da dođem...

Žena podiže jednu čašu, opraje i odgovori, ne pogledavši maršala:

— Tada nisam još znala ko ste vi.

— Šta se tu menja? Imam jednu molbu, mis Anabela.

Žena ga pogleda začuđeno. Muklim glasom odgovori poluglasno, tako da je samo on mogao da čuje:

— Nisam mogla ni da slutim da će veliki maršal Vajat Erp imati nešto mene da moli. U redu, odjašite preko sledećom poprečnom ulicom pored izvora i držite se puta, dok na tri četvrti milje pred gradom ne primetite jednu farmu. To je... — Ona proguta i moglo je da se primeti u daljem razgovoru, da

joj je teško da izgovori ime: — To je Fultonova farma.

Pošto se maršal nije nadao da će moći nešto da više sazna o pozadini tog neobičnog obaveštenja, odluči da ode do šerifove kancelarije.

Čuvar zakona u pograničnom gradu La Punta bio je jedan mali čupavi čovek, čekinjaste kose i dugačkih brkova. Mogao je da ima oko pedeset godina, nosio je sandale, iz kojih su štrčali nesmetano nejednaki prsti na nozi i imao je jedan ogroman opasač napunjen municijom sa dva revolvera, koji su visili pored njegovog velikog stomaka. Pantalone je podigao skoro do ispod ramena. Njegova zelena košulja bez okovratnika bila je razdrljena, pokazujući crnosede guste malje na prsima. Kada je maršal ušao, šerif je baš mazao neke stare novine, već požutele, nekim lepkom i stavljao ih na zid. Stavljao je „tapete“ u svojoj kancelariji, posao, koji čak i na zapadu nije bio uobičajen i koji je radio još od prepodneva.

— Šta hoćete? — upita ne baš tako priyatnim glasom, pri čemu prilepi list novine na zid i ne okrenuvši se.

— Hteo bih nešto da vas pitam, šerife.

— To mi uopšte nije drago. Ljudi, koji mnogo pitaju, u La Punti su prokleta nepoželjni.

— Može biti. Moje je ime Erp. Tražim Kleja Alisona.

Šerif ostavi nov tapet i brzo se okrete. Oči su mu dobile boju medozelenog grožđa. Boja kože

na licu bila mu je maslinasta i naborana.

— Koga tražite?

— Već sam rekao, šerife: Kleja Alisona.

— Žao mi je, mister...

— Zovem se Erp. Vajat Erp.

Šerif proguta pljuvačku. Već je i prvi put dobro razumeo.

— Žao mi je — reče još jednom, kao odsutan duhom, obrisa ruke o pantalone i obiđe lagano oko pisaćeg stola. Tamo uzaludno pokuša, da otera jednog ogromnog crnog mačora sa jedine stolice, koja je stajala u sredini sobe.

— De, silazi već jednom, Marko, kako bi maršal mogao da sedne.

— Hvala, ne bih sedeo. Vi mi, dakle, ne možete reći, gde bih mogao da nađem Kleja Alisona?

— Ne, na žalost ne, maršale. Čas je tu, čas je tamo. Kao i dragi bog!

Šerif se izveštačeno nasmeja i ponovo pokuša, da debelog mačka otera sa stolice, što ovaj odbi jednim nevoljnim maukanjem.

Vajat dodirnu obod svog šešira u znak pozdrava i izađe iz kancelarije.

Još uvek brišući lepljive ruke o pantalone, šerif priđe prozoru, zviznu lagano i reče samom sebi:

— Vajat Erp u La Punti! Šta ti veliš na to, Marko? To bi moglo dobro da bude. — Imam osećaj da naš grad počinje da dobija fatalnu sličnost sa Tombstonom.

Maršal se opet pope u sedlo i izjaha iz grada.

Fultonovu farmu nije bilo teško pronaći. Bilo je to prilično veliko imanje, koje je bilo uredno negovano i na kojem je radio veliki broj ljudi. Fultonovi su se bavili gajenjem živine, ali su takođe imali čitav niz konja u koralu.

Vajat krenu preko dvorišta, porred bunara, sjaši sa konja i pođe prema verandi, na kojoj je video dve žene, kako sede za stolom.

Jedna od njih bila je vrlo mlada, plavokosa, sa krhkim, lepim licem. Kada je videla maršala da dolazi, podiže se, priđe ivici verande, osloni se rukama o zeleno obojeno drvo na ogradi i pogleda čoveka skupljenih obrva.

— Šta tražite ovde?

— Pitao bih samo nešto, mis.

— Da?

— Tražim Kleja Alisona.

— I...?

— Rekli su mi u gradu da bih ga možda mogao ovde da nađem.

— Ne. nije ovde — odgovori devojka osorno, okrete se i vrati se na svoje mesto.

Starija žena tada pogleda i spusti naočare na nos, kako bi mogla preko njihovih zlatnih ivica da baci jedan ispitivački pogled prema nepoznatom.

— Već odavno nije bio ovde. To ste mogli vrlo lako da primetite prema raspoloženju moje kćeri.

Džejn Fulton uputi majci je-

dan ljutiti pogled i izgubi se u kući.

Žena odloži svoj ručni rad u stranu i siđe niz stepenice u dvorište.

— Ne biste smeli da joj uzmete za zlo njeno osorno ponašanje. To je nasledila od mog pokojnog supruga. Inače je dobra. Dakle, vi tražite Kleja?

— Da.

— Već dugo nije bio ovde. Međutim, možda biste mogli da ođete do njegovog oca. On živi dole na reci.

— Tamo sam već bio.

Žena se obazre. Kada se uverila, da se kćerka nije vratila na verandu, reče tiho:

— Možda bi bilo dobro, kada biste upitali u Simaron baru.

— I tamo sam već bio, madam.

Kratak smešak prelete preko lepo oblikovanog lica stare dame.

— Onda vam ne mogu pomoći. Doduše, dole na obali žive još i Alisonovi rođaci, ali oni će teško znati gde se Klej trenutno nalazi.

Vajat se zahvali ženi i napusti veliku živinarsku farmu.

Kada se vrati u grad, mrtvilo, koje je u toku popodneva vladalo u glavnoj ulici, prestalo je. Teška kola prolazila su ulicom, lagana kola su ih mimoilazila, jahači su dolazili i izlazili iz grada. Takođe i na verandama je vladala živost.

La Punta je imao pečat južnjačkog grada, kakvog su i inače već imali gradovi usred Nju Meksika. Klima, koja je tu vla-

dala, podsećala je takođe na južne krajeve.

Maršal je neodlučno jahao glavnom ulicom i konačno se opet nađe pred Simaron barom. Tu skliznu iz sedla, razmaknu zavesu od perli na ulazu u krčmu i ugleda mnogobrojne ljude pored šanka. Takođe je i nekoliko stolova bilo zauzeto.

Mali momak kratkih nogu baš je stavio novčić u stari muzički automat i kada ovaj nije hteo da počne da svira, čovek se pomože jednim udarcem čekićem po njemu. Pomoćno sredstvo izgleda da je samo u tu svrhu ležalo gore na automatu; mnogobrojna udubljenja, koja su se nalazila na njegovom limenom zidu, dokazivala su, da je mašina za pravljenje buke vrlo često imala potrebe za takvom pomoći. Ona počne tada da, škripeći i treskajući, peva pesmu Apača, svojim tvrdim, skoro nemelodičnim ritmom, u zadimljenoj niskoj prostoriji krčme.

Vajat zastade iza zavesa i pogleda po krčmi.

Na svoje iznenađenje, ugleda u sredini ljudi, koji su živo razgovarali, šerifa. Bilo je očigledno da za čuvara zakona u La Punti nije bilo mnogo posla, inače ne bi mogao u toku dana da tapacira svoju kancelariju i da još pre pet sati potraži krčmu.

Kada je šerif primetio maršala, odjednom ućuta, a takođe i oko njega umuče svaki razgovor.

Anabela beše primetila maršala, pride odmah do šanka, gde zastade i pogleda ga upitno.

Vajat zavrte glavom.

Žena tada prošaputa desnim krajem usta:

— Rik je u gradu.

Govorila je očigledno o najmlađem bratu Kleja Alisona, Ričardu.

— Gde je?

— Ne znam. Prošao je ovuda. Možda je sada kod kuće.

Vajat dodirnu obod svog šešira u znak pozdrava.

Kada je izašao na ulicu, začu korake za sobom. On se okrete i ugleda šerifa.

Ovaj dohvati rukom bradu, izvadi ugašenu cigaru iz usta i nakašlja se, pre no što progovori.

— Moje je ime Šanon, Kirk Šanon. Maločas se nisam dobro izrazio, mister Erp. Dakle, Klej Alison živi tu u gradu. I, može biti, da je kod kuće. Oni žive dole pored reke. To nije mnogo daleko. Kuću uopšte ne možete da promašite.

— Već sam bio tamo. Klej nije kod kuće.

— Ali, Rik je u svakom slučaju u gradu.

— Da, znam.

Šerif se počeo da češe po potiljku, premeštajući se s noge na nogu.

— Ne znam šta vas je ovamo dovelo, mister Erp. Međutim, ukoliko se radi o Kleju...

— Njega ima samo nešto da upitam, šerife.

— Zar ne možete mene to da pitate?

Vajat odmeri malog čoveka začuđenim pogledom.

— Da, možda mogu takođe i vas

da pitam. Tražim čoveka po imenu Koltun. On je pre nekoliko dana kod nas u Dodž Sitiju ubio jedno dete i ukrao obe kasete kompanije Vels-Farga.

Šerif tada zviznu kroz zube i baci pikavac od cigare.

— Hej, to je opasna stvar! Ne mislite, valjda, da Klej ima nešto sa tim?

— Nadam se da nema. Znam samo da mu je Hari Koltun poslao jedno pismo iz Dodž Sitija.

Šerif ponovo zviznu kroz zube.

— Prokletstvo, to je paprena stvar. Ali, ne mora bezuslovno nešto i da znači.

— Ne mora. Ali zločinac je pobegao na zapad.

— Kako izgleda momak?

Vajat mu opisa zločinca.

Šanon je vrteo desni kraj svojih čupavih brkova i zažmurio na jedno oko.

— Ne, čoveka nisam video. I, koliko je meni poznato, Klej ne podnosi takve tipove. Ne mogu da pretpostavim da je mogao da se sprijatelji sa jednim takvim momkom.

— Pa, on baš i nije morao sa njim da se sprijatelji.

— Da, da, to je tačno. Ali, jedna takva osoba nije uopšte tipična za njegovo ophođenje. Nezavisno od toga, on je jedan osobenjak.

— To mi je poznato, šerife. Međutim, ja moram sa njim da govorim.

— To neće biti tako jednostavno.

Vajat priđe sasvim blizu šerifa.

— Kako to mislite. Šanon?

— Pa, eto. — Šerif se nelažno osvrnu na sve strane. — Ne znam da li ga poznajete. On je jedan svojeglav momak i ne voli kada mu neko čita lekcije.

— Ko želi da mu čita lekcije, Šanon? Rekao sam da želim sa njim da razgovaram. Iz Dodž Sitija je jedan opasan zločinac pisao njemu pismo. To je dovoljan razlog za mene da sa njim razgovaram.

— Sasvim sigurno da je to jedna fatalna stvar. Ali, to će se sigurno razjasniti. Klej sa tim tipom sasvim sigurno nema ništa.

Vajat dohvati svog konja za dizgine i još jednom se okrenu.

— Šerife, ukoliko nešto čujete, tada mi javite. Ne zaboravite, da je vaša dužnost, da me obavestite.

— Naravno, mister Erp. — Šerif priđe jedan korak bliže i reče prigušenim glasom: — Ovde kod nas u La Punti je sve drugačije, mister Erp. Ovo je miran grad i ljudi gledaju, koliko je god to moguće, da jedan drugom ne smetaju. Ovde je život prilično surov i težak i svako gleda kako će da se probije kroz njega.

— Nemam ništa protiv. Sve dok neko ne dođe u sukob sa zakonom i ne pokuša da zaštiti jednog razbojnika i ubicu, može, što se mene tiče, da se prevrće preko glave i da peva.

Šerif se usiljeno nasmeja.

— Da li ste došli sami? — upita on odjednom.

Vajat ga pogleda zanemienno.

— Zbog čega?

— Pa, samo onako, pitam. — Šanon se nelagodno počea srednjim prstom desne ruke iza okovratnika na košulji, koja odjednom postade vlažna. — Kažu, da je Rik u gradu i gde je Rik, onda ni Met sigurno nije daleko.

— A, gde su njih dvojica, onda je i Klej, znači, u blizini.

— Baš tako — otrže se muklo šerifu. — To je ono.

Vajat pređe preko ulice i krenu ka jednoj dvospratnoj drvenoj kući, koja se nalazila iza jedne ogromne verande i preko čijeg balkona je, na izvitoperenim daskama, stajao natpis „Kolorado hotel“.

Ostavi svog konja kod prečage i uđe u hotel.

Iza pulta na recepciji stajao je jedan stariji čovek proređene kose i mračnog lica. Cvikeri, koji su stajali pored njega na pultu, napravili su mu dve duboke plavocrvene brazde na nosu. Vodnjikavo-plavim očima pogleda maršala i upita promuklim glasom:

— Želite sobu?

— Da.

— Pedeset centi za noć. Plaćanje unapred.

Vajat dohvati novčanik i stavi novac na pult.

Čovek mu poslovno gurnu knjigu, pero i mastionicu.

Maršal napisa: V. Erp.

Stari okrete knjigu prema sebi, približi je blizu očiju i odmah je vrati na pult, uputivši maršala oštar pogled.

— Zovete se Erp?

— Da — odgovori maršal. — A

sada mi, molim vas, dajte moj ključ, mister.

— Vajat Erp — prostenja čovek za pultom. — Grom i pakao! — Potom prstima, ne okrećući se, dohvati ključ i pruži ga maršalu.

Vajat pročitao na njemu broj 7., pređe preko predvorja i susrete na stepeništu za gornji sprat čoveka sa zelenom keceljom.

— Hoćete li se za to pobrinuti, da moj konj bude smešten, mister?

— Da.

Vajat pođe gore i ustanovi da mu je soba bila sa ulice. Sa prilično visokog sprata imao je široki pogled na glavnu ulicu i čak i na poprečnu ulicu, koja je vodila na reku.

U La Puntu je došlo veče. Nad gradom se nadвило plavoljubičasto nebo bez oblaka.

Vajat, pošto je doneo sa sobom potrebne stvari u sobu, uverio se da mu je konj bio dobro smešten. Potom izađe iz dvorišta hotela, kako bi još jednom otišao do stare kuće na reci.

Opet je morao da preskoči preko ograde i opet dolete pas lajući, ali ovog puta mnogo ranije prestade i počeo da maše repom.

Vajat pođe prema kući. Vrata su i dalje bila otvorena. Pokuca i uđe u hodnik i viknu:

— Mister Alison?

— Udite samo, maršale, — začu se kreštavi glas iz velike dnevne sobe.

Vajat uđe i prepozna u mraku ispred prozora siluetu starog u naslonjači.

— Na žalost, nisam imao sreće. mister Alison.

— To sam i mislio.

— Govore da je Rik došao u grad.

— Može biti.

— Nije li bio ovde?

— Ne, u svakom slučaju, ne ovde kod mene.

— On, prema tome, može da bude u kući?

— On je u kući — začu se odsečno pred vratima.

Vajat, koji je stajao u sredini prostorije, lagano se okrete i u tami prepoznade konture jednog čoveka.

Bio je to Ričard Alison, najmlađi od braće Alison. Ne pomerajući se sa mesta, zabruna bandit tipičnim promuklim glasom Alisonovih:

— Kakvo iznenađenje! Veliki maršal Erp u našoj čatrlji!

— To što je čatrlja. — zapenuša stari bez zuba — treba da zahvali vama: Dok sam još mogao da se pokrećem i nešto video, ličila je na kuću!

— Ne uzbuđuj se, stari. Nije to tako važno. I, maršal, na kraju, neće da pravi pitanje. Ovde neće svakako da stanuje.

— Gde je Klej? — upita Vajat. Rik se prodorno nasmeja.

— To biste rado želeli da znate, zar ne?

— Kako to govoriš sa njim? — viknu stari Alison. Odjednom se podiže iz stolice, prede prostoriju, mnogo brže, nego što bi to čovek mogao da pomisli, stade pred Rikom i upita muklo:

— Gde ti je brat?

— Otkuda ja znam, stari?

Pljus! — tresnu šamar po licu sedamnaestogodišnjeg dečaka.

— Šta ti pada napamet, oče? Radi čega me tučeš?

— Nemaš ti mene da nazivaš „starim“, momče, zapamti! A, sada se gubi, potraži svog brata i reci mu da je došao Vajat Erp i da želi sa njim da razgovara.

Smešeći se još uvek neprijatno, mladić se pokupi.

Nije li to sve bio trik slepog starca, kako bi preko mladića upozorio Kleja.

Stari Alison se vrati do svoje naslonjače i sa uzdahom se svali u nju.

Proteklo je nekoliko sekundi, a tada reče svojim drhtavim staračkim glasom:

— Možda bi bilo bolje, Vajate Erpe, da nikada niste ni došli u La Puntu.

U tom trenutku odjeknu napolju pucanj.

Vajat se odmah nađe u hodniku na kućnim vratima, izlete napolje i sakri se iza žbunja, odakle je mogao da vidi na ulicu.

Tada ugleda napred pored vode priliku jednog čoveka.

On se uspravi, prede preko vrta, preskoči ogradu i primeti čoveka da stoji pored same obale.

Bio je to Met, najstariji od braće Alison.

Vajat stade iza njega.

Met je još uvek držao revolver u ruci.

— Mogli ste, naravno, sada da me udarite, maršale, i tada bih kao prvo bio u vodi — reče glasom promuklim od viskija, ne

okrećući se. — Međutim, bilo bi to prokleta nefer. Vidite da lovim ribu.

Da li je ovaj čovek bio duševno bolestan?

Met okrete glavu i Vajat primeti da on iskezi zube.

— Da, lovim ribu. To je kod nas ovde uobičajeno da radimo sa revolverom.

Vajat ga dohvati za lakat i povuče ga jedan korak nazad.

— Gde je Klej, Met?

— Otkud ja znam? Šta tražite uopšte, maršale, ovde u La Punt? Neće vam se dopasti u gradu. Ljudi u La Punt su nešto drugo, nego kod vas gore u Dodž Sیتی.

— Može biti.

Tada se gore na glavnoj ulici začu jedan dupli zvižduk, nakon kojeg veliki vučjak skoči preko ograde vrta i polete na ulicu.

Vajat pogleda za životinjom, a zatim u lice bandita pored sebe. Na licu mu se odjednom pojavi napregnut izraz.

Vajat laganim koracima krenu gore prema ulici.

Gore ispred jedne male krčme, bio je naslonjen jedan čovek na stub od verande.

Bio je to Rik Alison.

Mora da je to on zviznuo. Ali, sada je on ravnodušno posmatrao preko ulice i pravio se kao da nije primetio maršala.

Možda Rik ipak nije zviždao? Da li je to Klej pozvao psa?

Vajat ugleda preko u jakoj svetlosti jedne kerozinske lampe, koja je stajala odmah pored jed-

nog prozora, poznatu priliku šerifa.

Vazduh u glavnoj ulici La Punte odjednom kao da je bio ispunjen dinamitom.

Vajat dođe do verande i zastade u dubokoj senci na ulazu.

Međutim, na ulici se ništa ne dogodi.

I, kada maršal pogleda unazad, primeti da je Rik Alison iščezao.

Išao je lagano preko verandi, silazeći sa njih samo, kada bi prolazio pored belo okrečenih kuća od opeke, krećući se i dalje pešačkom stazom, dok nije stigao do Simaron bara.

Kroz zavesu od nanizanih perli prodirala je šarena svetlost, koja se prelamala preko staklenih niski i bacala neobični odsjaj po ulici.

Takođe i ovde gore u glavnoj ulici je vladala neobična tišina, koja je gušila.

Maršal je razmišljao o tome, kako je bila velika šteta, da je nedavno Luk Šort, posle obračuna sa Tikovom bandom, morao tako brzo da napusti Dodž Siti. Ogromni Teksašanin bio bi mu i te kako dobro došao u ovom neprijatnom pograničnom gnezd.

I, tada se njegove misli opet prenesoše — kako je to često bio slučaj u poslednje vreme — opet gore u planine, na usamljenog čoveka, sa kojim je tolike godine jahao po zapadu: na Doka Holi-deja.

Već duže vreme kockar se zadržao u pokrajini Garfild u gradu Glenvud Springsu. Teška bolest, koja je već godinama tinjala u njegovim grudima, jednos-

tavno ga je izbacila iz sedla. Džordžijanac — o kome su već i njegovi savremenici govorili, da je bio najbrži čovek sa šestometnim revolverom — izgleda da se približio kraju svog života.

I, kao što je to bilo često, takođe i sada pred produhovljenim maršalovim pogledom, prolazile su brzo slike proteklog vremena. Video je najpaklenije trenutke iz borbi, koje je zajedno sa Dokom Holidejom, preživljavao, video je sebe i njega na uzanom O. K. koralu u Tombstonskoj Fremont ulici u okršaju sa Klantonovima, video je sebe sa Dokom Holidejom, u svetlosti vešala, koja su gorela, Kasa Larkina, kako stoji pored njih, video je sebe pored njega, kako juri prerijama srednjeg zapada i kako jaši po pesku, dubokom do članaka, preko užarenih savana juga.

Kako bi mu sada bilo drugojačije, kada bi kockar sada bio pored njega! Mračna La Punta bi odmah izgubila od svoje natmurenosti i opasnosti. Koliko je osećaja sigurnosti ulivao hladnokrvni čovek iz Džordžije samo svojom prisutnošću!

Međutim, sada je maršal tu stajao sam, prepušten sam sebi, okružen jednim stranim, sablasnim svetom, u kojem je imao samo protivnike.

Znao je tačno da je šerif Šanon bio na strani Alisonovih. Takođe i Anabela sa užarenim očima, koju je Klej odbio, bila mu je neprijatelj. Isto tako stari Alison, Rik, Met, kao i Fultonovi na kraju grada. I ljudi u hotelu.

Svako tu u gradu! Osećao je kako se neprijateljski ophode prema njemu iz svih uglova i sa svih strana.

Tada odjednom oseti šušanj za sobom. Naglo se okrete i munjevito se saže.

Prema svetlosti vedrog neba u noći ugleda priliku jedne žene, koja je stajala pred njim.

Bila je to vlasnica saluna.

Vajat se ispravi.

Čuteći su stajali jedno pored drugog.

Žena pogleda pored njega i reče tiho:

— Večeras je lep, vreo vazduh.

— Da — odgovori maršal.

Anabela tada okrete glavu i pogleda ga.

— U ovom gradu je opasan vazduh, maršale!

— Mislite? — odgovori odsutno, koliko je to bilo moguće.

— Znam — upade, okrete se i nestade u mraku.

Utom se začu nailazak nekih kola. Dolazila su iz jedne poprečne ulice, skrenula u glavnu ulicu i svojim potkovanim gvozdenim obručima na točkovima škripala kroz peskovitu ulicu. Preko pred šerifovom kancelarijom stadoše.

Jedan čovek skoči sa vozarevog sedišta i teškim koracima pope se drvenim stepenicama na verandu.

Kada je prišao vratima kancelarije, odjeknu pucanj preko ulice. Prodoran krik, koji ledi krv u žilama, se začu odmah zatim.

Potom se sve umiri.

Duboko pod grudnim košem

maršala nešto kao da opomenu da se sada ne pojavljuje na ulici. Vajat ostade kao prikovan pred zidom krčme i pažljivo oslušnu.

Ništa se ne pomeri.

Konačno, pošto je protekao čitav minut, primeti da je čovek, koji je preko pošao na verandu, skočio unazad, popeo se na voza-revo mesto, podigao dizgine i poterao oba konja ostrim kasom.

Šta je to sve trebalo da znači? Kome je metak bio namenjen?

Nisu li hteli, da ga na prevaru namame, da pređe preko ulice?

Brzo u tami krenu napred, malo niže pređe kolovoz i odjednom primeti šerifovu siluetu pred sobom. Pri slaboj svetlosti zvezda mogao je da primeti da je Šanonovo lice bilo prekriveno krupnim graškama znoja.

— Šta je trebala da znači ova čarolija? — pređe muklo preko maršalovih usana.

Šanon izvadi jednu ogromnu maramicu i obrisu se po licu i po vratu.

— Nemam pojma — odgovori stenjući.

Nisu li Met i Rik možda izveli ovu predstavu?

Vajat lagano produži. Iza sledećeg raskršća padali su blještavi zraci na ulicu iz velikog Golden Vest saluna.

Vajat oseti da je opasnost bila na dohvat ruke.

*
* *

Visoki čovek sa širokim leđima, bronzane boje lica i očima

crnim, kao ugalj, sjašio je sa jednog šarenog konja pred kućom na Fultonovoj farmi, u jednom jedinom skoku preskočio pet stepenica i lakim, elastičnim korakom došao do prozora, kako bi bacio pogled unutra.

Potom uđe u kuću i viknu:

— Džejn!

Vrata se odmah otvoriše i devojka se pojavi u hodniku.

— Klej! — Džejn požuri mu u susret i rukama ga obuhvati za mišićava ramena. — Klej, otкуда ti?

— Šta ti je? Da li se nešto dogodilo?

— Šta se dogodilo? Odakle dolaziš?

— Odakle bih došao? Bio sam dole u San Cervози. Igrali smo poker. Šta se dogodilo?

— Maršal je bio ovde.

— Mar... šal? — otrže se me-lezu.

— Da, Kleje, maršal!

— Ali... momenat samo. — Skide šešir i prođe raširenim prstima kroz svoju gustu, smeđu kosu. — O kome to govoriš?

— O Vajatu Erpu!

Klej Alison se pomeri korak unazad.

— Šta trabunjaš tu? Vajat Erp je ovde bio?

— Da, bio je ovde i tražio te.

Melez se obrisu po licu i gurnu jednu cigaretu u zube.

— To je svakako lepo iznenađenje! Moram da kažem da ti je uspelo.

On prođe pored nje i uđe u jednu, sa puno ukusa nameštenu, sobu, gde sede u jednu tešku na-

slonjaču. — I, šta je hteo? — upita tihim glasom skoro.

— Nije rekao. Hteo je sa tobom da razgovara.

— Aha.

Tamno melezovo lice odjednom, kao da je za nijansu postalo blede.

Žena to primeti, mada je čovek nepomično sedeo u naslonjači i pušio.

Tada se napolju začu topot nekog konja.

Klej se odmah stvori kod prozora.

— Ko je sad to?

Džejn, koja je stajala iza njege, prošaputa:

— Nije maršal.

On se osvrnu. — To i ja vidim. Morao bi mnogo da se skupi. — Hej, pa to je Koltun, ta protuva! — On podiže prozor i viknu. — Čoveče, ko vam je rekao, da dolazite ovamo?

Ubica se prepade. Stajao je široko otvorenih očiju, krivih nogu, sa kožnom tašnom u ruci, pored konja mokrog od znoja.

— Dojahao sam, kao đavo, mister Alison. Moram sa vama da razgovaram.

— Šta? Ne nosiš li to sa sobom?

— Da.

— Ti mora da si poludeo! Bivo mi prvo piše pismo, a zatim i dolazi još ovamo! — Klej stade na prozor i skoči u dvorište. — Daj ovamo. — Istrže Koltunu kožnu tašnu iz ruke. — Nije baš mnogo.

— Nešto se dogodilo, mister Alison.

— Da, znam. Vajat Erp je u La Punti.

Čovek iz Dakote se zatetura unazad.

— Ne, to ipak ne može da bude istina! — prostenja smrtno uplašen.

— Kako? Niste znali?

— Ne.

— Šta hoćete onda da mi kažete?

— Hteo sam da vam kažem da je nešto loše ispalo.

— Kako? Pa imate novac! A, to što se on nalazi za vama, to je vaš pehl!

— Ne, ne mislim to. I, ja ne verujem, da je on zbog novca pošao za mnom.

— Onda ga ne poznajete.

— Ne, ne, nešto se dogodilo. Ipak ću vam reći!

— Hajde, čoveče, govorite već jednom! Šta se dogodilo?

— Jedno dete... odjednom se našlo na groblju, kada sam dole sa kasetama čučao u žbunju.

— Pa, šta? — Melez iskrenu, očekujući, glavu u stranu. — Govorite, čoveče!

— Bio je to jedan mali dečak, koji je stajao gore na brežuljku i prilazio lagano pored humki. Skočio je preko ograde i...

Klej ga odjednom dohvati i povuče čoveka iz Dakote za krajeve jakne k sebi.

— Šta je dalje bilo, Koltune! — odbrusi mu promuklo.

— Ne znam, kako se tada dogodilo, mister Alison, u svakom slučaju, ja sam ga tada ubo nožem.

Hazarder tada gurnu ubicu

vlje od sebe, da se on saplete na stepeništu verande i stenjući pade na kolena.

— Nisam mogao ništa, Klej! Razumite ipak, dečak se odjednom našao preda mnom i video sam da smo otkriveni svi, svi! Ja i vi!

U jednom skoku melez se nađe pored njega, podiže ga sa zemlje i pogleda ga očima, koje su sevale.

— Šta si to rekao, bedniče? Nisi li, valjda, mene spomenuo? Ti, vašljivi petljancu! Nekoliko stotina dolara trebalo je da uzmeš sebi i da se izgubiš. Ko ti je naredio da ubiješ dete? Zbog toga ćeš na vešala! Budi u to siguran!

Klej uze tašnu i raspali čoveku iz Dakote tako snažan šamar, da se Koltun otetura do sredine dvorišta.

Džejn Fulton je, sa užasom na licu, sve to gore sa prozora posmatrala, ali nije mogla da razume nijednu reč.

— Brzo, gubi se, ne želim da te vidim! — zalaja razbojnik na ubicu.

— Kuda ću da idem, mister Alisone? — promuca Koltun.

— Šta me se to tiče! Ubistvo deteta! Ti mora da si poremetio pameću, čoveče! Sa tim nemam ničeg zajedničkog. Možeš biti siguran u to da će te maršal radi toga otpremiti na vešala! Brzo, gubi se, čoveče! Ukoliko te još u roku jedne minute budem video u dvorištu, ubiću te!

Hari Koltun se otetura do svog konja i stenjući se pope u sedlo. Pognute glave odkasa sa dvorišne farme.

Klej dohvati tašnu i uzjaši svog šarca, ne rekavši ženi ništa. Potom odjaha na drugu stranu iz dvorišta u pravcu grada.

Ispred pošte skoči sa konja i dodhvati jednog momka, koji je taman hteo da izađe iz pošte.

— Slušaj, Džene, tašna je zaključana, kako vidiš. Poslaćeš je maršalu Vajatu Erpu u Dodž Siti.

— Kome...?

— Dobro si me razumeo, čoveče! Odgovaraš mi za to, da se uredno pošalje i da takođe uredno stigne.

— Ol rajt, mister Alison — promuca momak, uze tašnu i nestade sa njom u kancelariji pošte.

Klej opali konja po sapima, nakon čega on krenu kasom niz ulicu i dole na kraju, skrenu prema putu za reku.

Razbojnik baci jedan ispitivački pogled preko ulice, pope se preko na verandu i odjednom začu žurne korake za sobom. Zastade i okrete se.

Bila je to jedna žena, koja je krenula k njemu: Anabela!

— Kelj! — reče prigušenim glasom.

— Šta hoćeš? — upita je osorno.

— Klej, maršal je u gradu!

— Pa, šta?

— Znaš već? — upita zbunjeno.

— Naravno da znam. Pusti me na miru!

Gurnu je od sebe i ode snažnim korakom, zveckajući mamuzama, dalje preko verandi, dok je nedaleko od Golden Vest salu-

na ugledao šerifa da stoji na kraju verande.

Šanon se pravio kao da ga nije video.

— Nije potrebno da mi okrećeš leđa, Kirk. Moj korak mora da si čuo.

Šanon se brzo okrete i dodirnu obod šešira, pozdravivši.

— Helo, Klej! Stvarno te nisam čuo. Bio sam zamišljen.

— Ukoliko su tvoje misli bile upućene maršalu, onda bi bilo bolje da se izgubiš sa ulice.

Klej produži i stade kod Golden Vest saluna.

Nekoliko minuta kasnije odjeknu pucanj na ulici.

*
* *

Vajat, koji tek što je završio razgovor sa šerifom, stajao je na verandi Golden Vest saluna.

Kroz četiri prozora i veliki ulaz prodirali su galama, svetlost i miris krčme. Muzički automat cvilio je svojim kreštavim tonovima neku Jenki jodl pesmu kroz noć.

Maršal prođe pored prozora i stade pred ulazom. U krčmi je vrvelo od ljudi. Gurnu vrata u obliku malih točkova, koji su se okretali prilikom ulaska, i uđe u krčmu.

Bilo je upravo veština da se probije do šanka.

Tada odjednom primeti da je galama u krčmi počela da jenjava. Samo je stari muzički sanduk cvileo i dalje svoju pesmu.

Isto tako i gužva, koja je bila, kada je čovek iz Misurija ušao

unutra, izgleda da je popustila. Odjednom je imao više vazduha i na kraju je potpuno sam stajao pored šanka.

Kada se zatim osvrnuo, ugleda crne, kao dijamant tvrde, oči meleza!

Klej Alison bio je jedva tri jarde udaljen od njega i gledao ga netremice.

— Helo, maršale!

Na licu razbojnika ne pomeri se nijedan mišić.

— Helo, Klej.

Ledeno hladnim pogledom fiksirao ga je čovek iz Misurija.

Ovaj pogled izgleda da razbojniku nije bio prijatan. Priđe šanku i kucnu prstom o ivicu lima.

— Jedan šeri!

Drhtavom rukom natoči uzbuđeni barmen Feri Anderson piće i pruži mu ga, pri čemu malo prosu.

— Nervozan? — upita ga Klej podrugljivo.

Barmen proguta pljuvačku.

Nije bilo nikakve sumnje: svako je u krčmi znao, ko je bio visoki stranac, koji je tu stajao pored Kleja Alisona kod šanka. Bio je to poznati maršal Erp preko iz Dodž Sitija!

Isti onaj čovek, koji je u Tombstonu u višegodišnjoj borbi potukao Klantonove i posle jedne dramatične bitke razorio bandu „ljudi sa vešalima”. Čovek, koji je već postao legenda...

Došao je ovde u La Puntu — protiv Kleja Alisona.

A, Klej Alison bio je tajni kralj graničnog grada La Punte. Iako je svako u pokrajini znao

da je on bio razbojnik, jedan bandit, koji se nije držao niti zakona, niti morala, takode nije bilo nikoga, koji mu se na izvestan način nije divio. Bio je bez sumnje najpoznatiji čovek, koga je La Punta i čitava pokrajina Las Animas, ikada imala.

Međutim, da li je već došlo do tle, da je veliki Vajat Erp morao na njega da pripazi i da je radi njega došao u La Puntu?

Kao i šerifu već, tako je odjednom i ljudima ovde u Golden Vest salunu, nailazila pomisao, koja ih je pritiskala, jer su počeli da prave upoređenje sa dalekim gradom u Arizoni, sa Tombstonom.

Klej ispi piće, baci novčić na šank i pogleda okolo po ljudima.

— Pogledaj samo ovo stado ovnova. — Rekao je to zajedljivo i podsmešljivo. I odjednom zagrne: — Gubite se!

Za nekoliko trenutaka velika prostorija Golden Vest saluna bila je prazna.

Izgubio se takode i barmen.

Pored dugog šanka stajala su samo dva protivnika: Vajat Erp i Klej Alison.

Sve se umirilo. Stari muzički automat prekinuo je svoje žalostivo cviljenje i prestao da svira svoju pesmu.

Klej dohvati iz džepa na reveru jednu cigaretu i stavi je među usne. Zatim levom rukom upali šibicu o ivicu šanka za sobom i pridrža palidrvce na kraj cigarete u mrkom papiru.

Obojica su stajali ledima okrenuti šanku; između njih bilo

je možda četiri ili pet jardi. Jedna minuta protekla je brzinom puža kroz krčmu, da bi se istopila u večnosti.

Maršal je fizički osećao ogromnu opasnost, koja je zračila iz čoveka, koji je pored njega vrebao, pun nabijene snage i zlobe, tu pored šanka.

Razbojnik procedi pored cigarete:

— Došli ste, dakle?

— Da.

— Zbog mene?

— Da.

Klej klimnu glavom.

— Ol rajt — reče tada promuklo. — Onda idemo dole na reku i svršimo stvar.

Pošli su zajedno jedan pored drugog i delila ih je samo razdaljina od dužine ruke.

Veranda je bila očišćena. Isto tako i na ulici nije bilo nigde nikog.

Obojica predoše kolovoz i skrenuše u ulicu, koja je vodila prema reci i na čijem se kraju nalazila kuća Alisonovih.

Klej prođe pored nje, otera psa, koji cvileći skoči prema njemu i produži još malo ka vodi.

Potom stade i ukočeno pogleda u svetlucavo ogledalo reke.

— Čovek bi morao da se uči na stvarima, koje su se dogodile, — procedi razbojnik kroz zube. — Želim da se naučim na osnovu događaja u Tombstonu i smatram da je najbolje da stvar okončamo između nas dvojice, kako ste to učinili svojevremeno sa Aikom Klantonom.

— Ne. Klej Alisone, tako ne želim da okončam stvar. Postu-

pak protivu Ajka Klantona kod O. K. korala bio je zabluda i greška. Mislim da ne ponavljam greške.

— Neće vam ostati druga mogućnost, Vajate.

— Mislite?

Melez tada naglo okrete glavu.

— Mislite li, zaista, da imate šanse?

— Uvek računam sa tim, da protivu svakog i uvek imam neke šanse, Alisone.

Melez se tada promuklo nasmeja.

— O čemu se danas u stvari radi?

— Došao sam, kako bih sa vama razgovarao o Koltunu.

— O Koltunu? O toj proketoj kukavici?

Vajat pogleda razbojnika skoro zbunjeno. Alison, dakle, nije krio, da je poznavao tog zlikovca!

Klej se podboči rukama i pogleda maršala u oči.

— Sa zločinom nemam ničeg zajedničkog, Vajate, da bude jasno. Momak je imao samo da uzme novac, ništa drugo.

Maršal ga pogleda, ne shvatajući.

— Vi mora da ste ludi, Klej.

— Možda. Hteo sam da se poigram sa vama. To znate dobro.

— Pa ipak ste radi toga naredili da se ubije jedno dete.

— To nije moje delo! — viknu Klej odjednom, ne savladavši se. — Idiot je imao samo da odnese kasete, a novac bih vam ja poslao nazad.

— Pričajte to drugom.

— Već je odavno poslat vama nazad.

Za trenutak zavlada tišina. Maršal tada reče odsečnim glasom:

— Uprkos toga, Kleje Alisone, vi ste takođe krivi za ovaj zločin. Međutim, u svakom slučaju stojite iza pljačke novca.

Ostaje pljačka isto i ako se novac pošalje nazad. Klej Alison je pripremio pljačku. A, sada je stajao tu pred maršalom i hteo je „da okonča stvar na isti način, kao i sa Ajkom Klantonom”.

— Šta, dakle, nameravate?

— Saučestvovali ste u jednom zločinu. Vi ste ga zamislili, a, to je isto, što i izvršenje dela.

— Samo, po vašem mišljenju. Rekao sam vam, da sam samo hteo da se poigram sa vama i dalje nisam ništa učinio. Novac, koji sam naredio da vam dignu ispred nosa, već se nalazi na putu k vama. Ukoliko to nije tačno, onda možete da me vodite odavde.

— Na to neću da čekam, Kleje Alisone.

— Na to ćete morati da čekate — odgovori melez odjednom izazovno. I, tada se pomeri lagano korak, po korak unazad, dok se nije udaljio osam jardi od maršala.

Bilo je bestidno, da se na jedan ovakav način izvuče iz svega toga. Međutim, on je bio isto tako i rafiniran, jer je to bio način, koji maršal nije mogao da odbije: razbojnik je tražio da se obračuna!

Isto pravo polagao je nekada i Ajk Klanton, kada je bio već

poznati kradljivac goveda i vođa bande i kada je izazvao maršala Erpa na obračun kod O. K. koralu.

Stajali su nemo jedan naspram drugog. Pun mesec bacao je srebrnu svetlost po vodenom ogledalu, u kome su svetlucale male zlatne zvezdaste tačkice.

Odjednom odjeknu pucanj iz jednog grma.

Klej Ališon se munjevito okreće i odgovori na vatru. Jednom, dvaputa, triputa.

Vajat se u padu baci u stranu. Zatim ponovo skoči i potrča u cik-cak liniji prema žbunju, iz kojeg je baš jedan čovek hteo da se podigne, ali odmah se sruši i ostade da leži malo dalje od žbunja u travi kraj obale. Lice mu je bilo osvetljeno slabom mesečevom svetlošću.

Bio je to ubica Hari Koltun.

Sledio je maršala i Kleja Ališona i pucao je. Kome je njegov metak bio namenjen, sada nije moglo više da se utvrdi.

Zločinčev put je tu, na obali Blu Simarona, ugašen jednim metkom. Metkom, koji je ispalio razbojnik Klej Alison.

Vajat se tek sada seti svog protivnika, uspravi se i pogleda oko sebe.

Mesto, na kojem je Klej Ališon maločas još stajao, bilo je prazno. Razbojnika kao da je progutala zemlja.

Vajat ode do Alisonovog poseđa i ugleda velikog psa kako stoji iza ograde vrta. Tada pogura naglo vratanča. Cvileći u svojim zardalim šarkama, škripeći i puc-

kajući, ona popustiše. Snažnim korakom, zvečeći mamuzama, krenu Vajat prema kući. Vrata su bila otvorena.

Levo od ulaza bio je naslonjen jedan čovek sa prekrštenim nogama.

Bio je to Rik, Klejov najmlađi brat.

Vajat ga pogleda.

— Gde je Klej?

Rik samo sleže ramenima.

— Ne znam. Verovatno je odjahao. On mi ne govori kuda ide.

Vajat uđe u hodnik i gurnu vrata, koja su vodila u dnevnu sobu.

Prema odsjaju svetlosti, koja je dolazila sa reke, primeti siluetu starog u naslonjači.

Lagano se okreće i izađe iz kuće.

Sada više nije bilo ni Rika.

Braća Alison kretali su se, kao kakve sablasti.

Kada je Vajat izašao iz vrta, primeti jednog čoveka, kako stoji dole na obali. Visok, uspravan i nepomičan.

Lagano mu se približi.

Klej je ukočeno gledao u vodu.

— Stvar je sada okončana — reče promuklo.

— Ne bih tako rekao — dodade maršal hladno.

— Tako? I šta još hoćete?

— Kao podstrekač ste saučesnik u jednom zločinu.

Desperado potpuno mirno odgovori, dok je vrhom svojih čizama gurnuo jedan kamen u vodu:

— Ah, vi mora da ste ludil

Hteo sam da se poligram sa vama i stvar je svršena. Ubica deteta je mrtav. Ubio sam ga u nužnoj odbrani. Metak je bio namenjen meni.

— Ne znam kome je bio namenjen, metak koji je Koltun ispalio. Znam samo da je mrtav.

Melez tada naglo okrete glavu i Vajat ugleda jednu krvavu brazgotinu na desnom Alisonovom obrazu.

— Možda sada znate, na koga je pucao. I, sada me pustite na miru, prokletstvo!

Htede da se okrene. Tada ga, međutim, Vajat dohvati za ruku i okrenu k sebi.

U tom trenutku melez ga udari. Kao udarcem šape pogodi maršala u lice.

Ali, ovaj munjevito uzvрати udarac. Bio je snažan levi kontra udarac, koji pogodi razbojnika u pleksus i izbi mu vazduh.

I, tada počese da pljušte udarci. Okrutna, ubistvena borba između dvojice titana, koji su najverovatnije bili iste snage, besnela je na obali reke u noći.

Konačno je poluindijancu poslalo za rukom da zada jedan strahoviti udarac desnicom, koji pogodi maršala u vilicu i daleko ga odbaci. Teško ošamućen posrnu čovek iz Misurija na levo koleno, ali se krajnjom snagom podiže, teškim korakom pođe napred, izbegavši desni udarac u glavu razbojnika, koga je jedva uspeo da blokira. Tada izmahnu Vajat levom rukom ispod desnog lakta protivnika i ponovo ga strahovito pogodi u pleksus. Kle-

ju nestade vazduha. Međutim, bio je to najžešći borac, koga je maršal ikada sreo — i on uspe da uzvрати udarac.

Vajat zamahnu desnom rukom i probi melezovo pokrivanje i zadade mu jedan direktan pogodak. Razbojnik je bio prinuđen da se pomeri za jedan korak unazad i za još jedan. A, tada ga obori težak udarac maršalove leve neočekivano i on pade.

Odjednom nešto stenjući i glasno lajući polete napred.

Alisonov pas, veliki kao tele, baci se na maršala.

Vajat posrnu nazad — i sruši se preko nekog kamena nazad u vodu.

Mora da je snažno udario glavom. Kada je ponovo došao k sebi, nije znao, koliko je dugo ležao.

Ležao je u travi pored obale i video iznad sebe svetlucanje zvezda na modroplavom nebu u noći.

Podiže se i osvrnu oko sebe.

Bio je sam.

Malo-pomalo seti se borbe. I, tada ugleda na nekoliko koraka od njega, kako stoji veliki kamen, preko koga se sapleo, baš kada je Klej Alison počeo da pada i kada ga je napao pas.

Kako je dospeo ovde u travu na obali?

Još uvek mokar od vode, koja se cedila, napusti reku i ode gore na ulicu.

U glavnoj ulici vladala je mrtva tišina.

Svetla u Golden Vest saluna bila su pogašena.

Samo u šerifovoj kancelariji

gorela je još jedna mala kerozin-ska lampa.

Vajat otvori vrata i ugleda, na svoje neopisivo iznenađenje, debeljuškastog čuvara zakona, kako lepi na zid lepkom namazane novine. Na jedinoj stolici ležao je žmirkajući mačak Marko.

Šanon prekide svoj posao, kada začu šum na vratima i okrete se.

— Ah, to ste vi, maršale!

— Gde je on? — pređe suvo preko usana čoveka iz Misurija.

Šerif izravna obema rukama novine na zidu i reče mirno:

— Već sam vam rekao da ovo nije grad za vas, mister Erp.

— Pitao sam, gde je on!

— Mislite: Klej Alison?

— Ko inače?

— On je pre kratkog vremena

odjahao sa svojim bratom. On je uvek na putu; čas ovde, čas tamo.

Vrata se zalupiše za maršalom. Ode gore u svoju sobu, obuče se, izvede svog konja i izađe u mračnu ulicu. Mesec se beše sakrio iza oblaka i izgleda da su se i zvezde pogasile.

Kada je Vajat prošao pored Simaron bara, primeti, kako se podiže prilika jedne žene ispred belog zida od opeke.

Bila je to Anabela.

Vajat stade pred njom

— Znate li gde je on?

Žena zatrese glavom.

— Ne znam nikada, gde je on. Niko to ne zna. Znam samo jedno, Vajate Erpe, da je bolje da vi napustite La Puntu...

K R A J

SREBRNA ZVEZDA

svake druge srede u svim kioscima

ČITAJTE SLEDEĆI ROMAN

SVAKE SUBOTE
NOVA SVESKA!
64 STRANE - 2 DINARA!

Izdaje i štampa NIP „FORUM“, Novi Sad, Vojvode Mišića 1. Odgovorni urednik: Svelozar TOMIĆ. Izbor i kreacija: D. MILOSAVLJEVIĆ. Pretplata za 3 meseca 26 dinara, za 6 meseci 52 dinara, za jednu godinu 104 dinara. Za inostranstvo cene su dvostruke. Uplaćivati na žiro-račun 657-1-255 sa naznakom za „Vajat Erpe“.

4. mart 1972.